

**TAIDE-
YLIOPISTO**

X KUVATAIDEAKATEMIA

Matka mielikuvituksen uumeniin.

Sampo Aatos Johansson

Taideyliopiston Kuvataideakatemia.
Kuvataiteen Maisterin opinnäyte.

Palautuspäivämäärä: 2.10.2024.

Tiivistelmä

Sampo Johanssonin (Taiteilijanimi: Sampo Aatos) maisterin opinnäytetyö Kuvataideakatemiassa koostuu kahdesta taiteellisesta osasta: Kuvan kevät -näyttelyn teoksesta "*Incarnation of Imagination*" ja samannimisestä yksityisnäyttelystä Project Roomissa. Opinnäytteen kirjallisessa osuudessa kuvataan niiden prosessia ja pohditaan taiteellista työskentelyä.

Kuvan kevät -teoksen syntyprosessi oli haasteellinen koronaviruspandemian ja henkilökohtaisten terveysongelmien vuoksi. Lopullinen teos, valoinstallaatio, syntyi nopeasti viimeisellä viikolla ennen näyttelyä. Teos käsitteli henkistä valaistumista ja "kolmannen silmän" avautumista, heijastaen Johanssonin pohdintoja opiskeluaikastaan Kuvataideakatemiassa.

Yksityisnäyttely Project Roomissa koostui kolmesta teoksesta: pronssisesta aivoveistoksesta "*Vapaapudotus*", valoteoksesta "*Sun of Diversity*" ja diaprojektoreilla tuotetusta valoteoksesta "*Triangle Dimension Study*". Näyttely tutki havaintokyvyn ja mielikuvituksen teemoja, kannustaen katsojia osallistumaan ja vuorovaikuttamaan teosten kanssa.

Johansson kuvaa taiteellista kehitystään Kuvataideakatemiassa, kertoen siirtymästään henkilökohtaisten tunteiden käsittelystä kohti kokemuksellista ja osallistavaa taidetta. Hän pohtii fenomenologian roolia taiteessaan ja miten hänen teoksensa haastavat katsojan havaintokykyä. Tekstissä viitataan Alva Noën "*Action in Perception*" -teokseen ja uusimpiin tutkimustuloksiin mielikuvituksen synnystä aivoissa.

Johanssonin kiinnostus geometriseen abstraktioon juontaa juurensa hänen lapsuudenkokemuksiinsa. Hän on kehittänyt diaprojektoritekniikkaa osaksi taiteellista ilmaisuaan ja aikoo jatkaa sen mahdollisuuksien sekä kokemukseen perustuvien installaatioiden tutkimista tulevaisuudessa.

Opinnäytetyö heijastaa myös Johanssonin henkilökohtaisia kokemuksia, kuten terveysongelmien vaikutusta työskentelyyn ja psykoterapian roolia taiteellisessa kehityksessä. Hän omistaa tekstinsä isälleen, joka sairastaa Alzheimerin tautia.

Johanssonin opinnäytetyö käsittelee laajasti havaintokyvyn, tietoisuuden ja mielikuvituksen teemoja taiteen kontekstissa, samalla kun se kuvaa hänen henkilökohtaista ja taiteellista kasvuaan Kuvataideakatemian opintojen aikana.

Teokset:

Kuvan Kevät -näyttelyssä 10.10. - 8.11.2020:

1. *Incarnation of Imagination*. 2020. Teräs, Sähköjohto, Valaisimet. 150x130x280cm

Incarnation of Imagination -näyttelyssä Project Roomissa 13.7.-1.8.2021:

2. *Vapaapudotus*. 2021. Pronssi, Patina. 28x14x20cm

3. *Sun of Diversity*. 2017. Valaisimet, Arduino, Elektroniikka. 400x250x300cm

4. *Triangle Dimension Study*. 2021. Teräs, Pahvi, Akryyli, Rosco -kalvo, Diaprojektorit, Arduino, Elektroniikka. 290x250x132cm

Ohjaaja:

Denise Ziegler

Tarkastajat:

Saara Karhunen

Juha-Heikki Tihinen

Sisällysluettelo

1. Johdanto
2. Kuvan kevät
 - 2.1 Prosessi
 - 2.1 Teos
3. Pohdintaa Kuvan kevät -teoksesta sekä prosessista
4. Kohti yksityisnäyttelyä
5. Yksityisnäyttely
 - 5.1 Vapaapudotus-teos
 - 5.2 Sun of Diversity -teos
 - 5.3 Triangle Dimension Study -teos
6. Pohdintaa yksityisnäyttelystä
7. Pohdintaa opinnäytteestä kokonaisuutena
8. Tulevaisuus
9. Tunnustukset
10. Lähteet ja viitteet
11. Kuvat

1. Johdanto

Käsittelen opinnäytteessäni teosprosessia ja teoksiani Kuvan Kevät -näyttelystä sekä yksityisnäyttelystäni. Pohdin niihin reflektoiden myös aikaani Kuvataideakatemiassa. Aikaisemmin olen opiskellut valokuvausta ja omaan alalta kuvankäsittelijän perustutkinnon. Valokuvasta siirryin liikkuvan kuvan pariin kouluttautumalla media-assistentin perustutkintoon sekä medianomiksi elokuvauksen ja leikkauksen suuntautumisella. En kuitenkaan ole valmistunut ammattikorkeakoulusta, koska pääsin sen viimeisenä vuotena Kuvataideakatemiaan. Teen silti elokuvaajan töitä alalla. Tulen niin sanotusti taiteilijaperheestä isäni ollessa valokuvaaja ja äitini taidemaalari. Olen siis pienestä pitäen ollut taiteen ympäröimänä niin kotona kuin lomamatkoilla kiertäen vanhempieni mukana erilaisissa näyttelyissä.

Taiteessa minua on aina kiinnostanut toiminnallinen ulottuvuus. Varhaisimpiin taidekokemuksiini kuuluu Osmo Valtosen teos *Ellipsografi* (1988) Rovaniemen taidemuseosta. Kineettinen teos tuotti hiekkaan alati vaihtuvaa kuviota. Hiekka-alusta oli pyöreä ja teoksen kineettinen osa kolminivelinen varsi, josta roikkuva pisanmuotoinen metallipaino piirsi fraktaalikuvioista viivaa. Teos vangitsi mielenkiintoni koska se on alati muuttuva ja vaihtuva. Pidän odottavasta tilanteesta, jossa jotain tapahtuu ja se on jollain tapaa odottamatonta. Sattumanvaraisuus, ainakin kokemuksena, onko teoksessa narratiivi, alku tai loppu ja koska tähän havahdutaan. Taide joka luo jännitettä, joka herättää mielenkiinnon. Tai herättää tunteen.

Myöhemmin minun mielenkiintoni taiteessa on kohdistunut esimerkiksi Olafur Eliassonin, Joseph Albersin ja Richard Serran teoksiin. En mielestäni kuitenkaan oikeastaan omannut kovinkaan selvää taiteilijan identiteettiä ennen Kuvataideakatemiaa. Olin vahvasti kiinnostunut elokuvallisesta narratiivista ja tarinankerronnallisista elementeistä. Hain kuvataideakatemiaan liikkuvan kuvan teoksilla ja olin mielessäni suuntautumassa Tila ja Aika -taiteisiin, mutta ensimmäisen syksyn Mylly-jakson aikana päätin kuitenkin valita Kuvanveiston opiskelun suuntautumisiksi.

Käytän taiteessani taiteilijanimeä: Sampo Aatos, erottaakseni taiteeni elokuva-alan töistä. Aatos on toinen etunimeni.

2. Kuvan kevät

Kuvan kevät, tuo Kuvataideakatemiassa opiskelun kulminoituminen, lopputyönäyttely. Näytön paikka, josta kenenkään ei pitäisi jäädä pois. Se lähenei päivä päivältä. Sitä varten oli otettu potrettia, vaadittu teoskuvia, oli kickstarttia, seminaaria ja vaikka mitä. Omassa mielessäni vatvoin pitkään, että osallistunko tänä vuonna vai vasta ensi vuonna, joka olisi ollut sallittua. Mutta mikä olisi ensi vuonna eri tavalla? Sama hypetys ja institutionaalinen brändäys olisi ensi vuonna vastassa joka tapauksessa.

Tänä vuonna (2020) minulla kuitenkin olisi vielä työhuone koululla sekä opintotukikuukausia jäljellä, ajattelin, ja mietin mitä tuoda näytille. Koska ajatuksissani pyöri se, että mikä oli koko opintojen virka tai tarkoitus, halusin palata niihin ideoihin, joita ajattelin kun aloitin opiskeluni Kuvataideakatemiassa. Ideat, jotka eivät olleet valmiita, ovat saaneet nyt selkeämmän vision ja lähdin toteuttamaan niitä. Ajatuksissani ympyrä sulkeutui. Ehkä se on samalla koulutuksen tarkoitus. Osaan kontekstualisoida ideoitani paremmin kuin koulutuksen alkuvaiheessa. Taas samalla taistelen uusien ideoiden käsitteellisten aiheiden kanssa. Voidaanko vetää yhtälö, että ne vielä merkityksettömät ideat löytävät aihepiirinsä tulevaisuudessa, yhtäläillä kuin vanhat ideani ovat nyt saavuttaneet? Onko tämä joskus tuskallinenkin prosessi juuri tämänkaltainen? Pää tuottaa visioita, mutta ei ymmärrä niiden tarkoitusta tai niiden mahdollisuuksia.

Tuleva teokseni oli idea, joka oli mielessäni jo ensimmäisenä syksynä Kuvataideakatemiassa. Se kuitenkin syntyi silloin, kun olin tässä luovassa ympäristössä. Teoksessa ei silloin ollut kuitenkaan sisältöä, tai oli, mutta ei sellaista sisältöä, jonka olisin hyväksynyt tai jonka takana olisin osannut seistä ja tuoda esille sellaisena, se oli raakile. Nyt ajatus oli selkeämpi, se oli kasvanut, se oli ottanut elementtejä mukaansa muusta opiskeluaikana tehdystä, aivan fyysiselläkin tasolla. Sellaisia asioita, joita en niitä tehdessäni ajatellutkaan siihen sisällyttää. Ne ovat olleet osa tiedostamatonta prosessia, prosessia, joka tuntui nyt olleen vaativa. Ymmärrystä siitä, mihin oma opiskelu koulussa oli kulminoitunut. Ymmärrys siitä,

mitä tuoda esille lopputyönäyttelyssä, miten viimeistellä se, mitä oli opittu, ja miten kulminoida oma prosessi teokseksi. Vaikka tämä oli nyt löytynyt tai sen on ollut aika tulla esiin, ei se kuitenkaan ole se, mitä itselle oma taide on. Se oli selitys siitä, mitä taide on, se oli sen ajatuksen muuntaminen muille havainnoitavaan muotoon.

Kuvan kevät -yhteisnäyttelyn prosessi oli minulle henkilökohtaisesti hyvin vaikea, sillä juuri kun olin ryhtymässä tekemään teostani näyttelyyn, tuli keväällä 2020 ilmoitus, että näyttelyn ajankohta viivästyy ensimmäisen korona-aallon vuoksi. Tätä seurasi myös se, että kuvanveiston työpajat sulkeutuivat koronan vuoksi enkä voinut työstää teostani, vaikka minulla olisi ollut silloin siihen hyvä päättäväisyys ja flow. Koronasta johtuneet kokoontumisrajoitukset olivat minulle poikkeuksellisen raskaita. Olen luonteeltani sellainen, että tarvitsen omaa aikaa ja rauhaa ladatakseni voimiani, mutta olen kuitenkin enemmän sosiaalinen introvertti, jolle oikeat ihmiskontaktit ovat myös hyvin tärkeitä. Opiskelun suhteen minulle oli hyvin vaikea seurata etäluentoja, mutta suurin haitta oli se, että en voinut mennä työpajoille työskentelemään vapaasti. Kuvataideakatemiassa minulle oli muodostunut tapa mennä puuhastelemaan kuvanveiston verstaalle myös niin, että työskentelyllä ei välttämättä ollut mitään päämäärää, vaan ideat ja luovuus syntyivät siinä hetkessä. Mielestäni sellainen tapa pitää yllä motivaatiota ja flowta työskentelyssäni.

Kun sitten seuraavana syksynä rajoitteiden poistuttua Kuvan kevät -näyttely voitiin vihdoinkin järjestää, koin vaikeaksi saada työskentelyä aloitettua. Viikot kuluivat, ja lopulta kun avajaisiin oli aikaa enää kolme viikkoa, terveyteni alkoi reistailemaan ja tulin kipeäksi. Seuraavat kaksi viikkoa olin kuumeessa enkä oikein voinut, tai minulla ei ollut voimia tarttua toimeen. Kuume oli outo, sitä ei ollut missään vaiheessa kovinkaan paljon, mutta pienikin kuume saa minut aina hyvin voimattomaksi. Useasti kun tunsin olevani jo voimissani, eikä kuumetta enää ollut aamulla mitattaessa, kävi kuitenkin niin, että kun lähdin kotoani aikeissa mennä työskentelemään teokseni parissa, en päässyt kuin pari sataa metriä kotitalosta ja voimani taas romahtivat, koska kuume nousi taas takaisin. Ottaen huomioon ajankohdan ja vallitsevan maailmantilanteen en tuntenut tietenkään voivani mennä koululle yhteisiin tiloihin työskentelemään. Kävin niiden kahden viikon aikana useampaan otteeseen virallisissa koronatesteissä, joiden tulokset olivat kuitenkin negatiivisia. En ole tähänkään päivään mennessä saanut selkoa siitä, mitä tämä koskaan aikaisemmin kokemani pitkittynyt terveydellinen tila oli, mutta näin jälkikäteen voisin epäillä sen mahdollisesti johtuneen myös stressistä.

Kuitenkin loppujen lopuksi, kun kuume ei laskenut eikä se ainakaan virallisesti osoittautunut koronaksi, oli minun pakko alkaa tekemään töitä kuumetta alentavan särkylääkkeen voimalla. Tässä vaiheessa minulla ei kuitenkaan ollut enää aikaa toteuttaa alkuperäistä teossuunnitelmaa. Minun täytyy myös näin jälkikäteen kyseenalaistaa, oliko kyseinen teos edes toteutuksen arvoinen? Teoksen idea oli tullut minulle jo ensimmäisenä vuonna, sen jälkeen kun olin valinnut kuvanveiston opiskelun pääaineeksi. Teoksen oli tarkoitus olla ihmisen pää, minkä sisään voisi

kävellä eli fyysisesti mennä pään sisään. Temaattisesti tämä käsitteli minulle henkilökohtaisella tasolla aikaani Kuvataideakatemiassa, jolloin olen tutkinut mielikuvitustani, tunteitani ja ajatuksiani kuvataiteen avulla sekä käynyt myös psykodynaamisessa psykoterapiassa, missä olen mennyt oman pääni sisään ja tutkinut sitä sekä kasvanut ihmisenä. Vai oliko teos kokoluokaltaan liian iso, olisinko pystynyt pitämään sen käsissäni? Jos näin, oliko siitä syntynyt mieleeni mörkö, johon tarttumista pelkäsin ja lykkäsin, sekä siitä johtuen oma kehoni alkoi taistella tilannetta vastaan nostaen kuumeen stressireaktiona? Tämä kaikki johti kuitenkin siihen, että olin uuden äärellä ja niin sanotusti tyhjällä pöydällä, kun jäljellä oli enää vain viikko aikaa tehdä Kuvan kevät -näyttelyyn lopputyöteos.

2.1 Teosprosessi

Alunperin opinnäytteeni kulki nimellä "It's all in your head" -työnimellä. Tarkoitukseni oli tehdä Kuvan kevät -teokseksi iso pää, jonka sisään voisi kävellä korvasta. Pään sisällä olisi ollut pronssinen aivoveistos, jolla oli lentopommin peräsin, sekä television tai tietokoneen näyttöjä, joissa näkyisi kameroiden avulla veistoksen ulkopuolista tilaa sekä mahdollisesti mantratyyppejä tekstejä kuvastaen ajatuksen juoksua. Tämä idea muuttui kuitenkin hieman avonaisemmaksi siten, että pää olisi enemmänkin kaari tai kultainen spiraali: Nenä olisi hieman lattian yläpuolella, ja kaari sekä kasvot olisivat olleet paksuimmillaan sillä kohdalla. Molemmat silmät olisivat olleet kasvoissa, toinen silmä olisi ollut videonäyttö, jossa omasta silmästäni kuvattu video katsoisi eri puolille tähyillen. Toinen silmä olisi taottu pellistä kuten nenä ja jotkin muut kasvopiirteet. Kaari olisi ohentunut pääläelle ja tekisi kultaisen spiraalin kaarevuuden takaraivosta pään sisälle siten, että sen päässä pronssinen aivopommi olisi kultaisen leikkauksen kohdalla. Myös sisäpuolella olisi ollut kasvojen kohdalla näyttöjä, jotka olisivat olleet kytkettyinä ulkopuolella kasvoissa oleviin pieniin kameroihin näyttäen näin kasvojen suunnan ulkopuolista tilaa, osoittaen niin sanotusti mitä kasvot/pää näkivät. Kasvoista ja sisäpuolen näytöistä olisi lähtenyt paljon johtoja kaarta pitkin, pääläen kautta takaraivoon ja sieltä kohti pronssiaivoja. Teoksen teemana oli mennä toisen, siis minun, pään sisään. Tämä kaikki oli nyt kuitenkin unohdettava, koska aikaa ei ollut toteutukseen, vaikka olin jo toimittanut teosnimen ja alustavan teoskuvankin.

Teoksen nimi oli *Incarnation of Imagination*.

Aloin pohtimaan mitä tämä teosnimestä tuleva teemani todella tarkoittaa?

Sananmukaisesti inkarnaatio tarkoittaa lihaksi tulemistä, ruumillistumaa tai ruumillistumista. Kristillisessä teologiassa inkarnaatio merkitsee Jumalan ihmiseksi tulemistä Jeesuksessa (*Suomen Evankelis-luterilainen kirkko 2024*):

“Johannes 1

[14] Sana tuli lihaksi

ja asui meidän keskellämme.
Me saimme katsella hänen kirkkauttaan,
kirkkautta, jonka Isä ainoalle Pojalle antaa.
Hän oli täynnä armoa ja totuutta.” (Joh. 1:14).

Mutta entäpä kun kyseessä on mielikuviutus? Mitä se on ja missä se syntyy?
Käytännössähän mielikuviutus on ajatus jostain, jonka kuvittelemme mielessämme.
Ajattelin, että teoriassahan mielikuviutus syntyy tyhjistä, ehkäpä tylsyydestä.
Luovimmat ajatukset ja ahaa-elämykset vain tupsahtavat mieleemme yleensä silloin
kuin niitä vähiten osaamme odottaa tai jopa toivoisimme niiden edes tulevan,
esimerkiksi silloin, kuin yritämme saada illalla unen päästä kiinni. Tämä sai minut
ensin ajattelemaan, että tuon näyttelyyn teokseksi tyhjän veistospodestan, jonka
kyljessä olisi pelkkä teoskyltti, eli että tuon näyttelyyn “en mitään”. Annan katselijan
tai teoksen kokijan itse katsoa ja muodostaa mielessään sen, minkä hän itse kokee
mielikuviutuksen ruumiillistumaksi omassa mielessään. Näin teos toimisi jokaiselle
täysin henkilökohtaisella tavalla ja he itse loisivat teoksen sekä täten olisivat osa
teosta. Minä olisin itse luonut vain tilanteen tähän kokemukseen. Etukäteen
näyttelykatalogiin toimittamani teoskuvani oli lähikuva silmästä, omasta silmästäni.
Mielestäni tämä tuki myös ajatustani siitä että rohkaisen katsomaan, observeimaan
maailmaa ja näkemään pintaa syvemmälle sekä ajattelemaan, havaitsemaan.
Vaikka tämä oli stillkuva alkuperäisen teosideani osasta, sen hetkinen ajatus
teoksesta olisi mielestäni tukenut teemaa.

Mielessäni pyöri myös se, mikä tekisi tämän teoksen kuitenkin jollain tapaa
näkyväksi ja kiinnittäisi siihen katsojan huomion. Tulin siihen tulokseen, että hyvin
oleellinen osa teosta olisi podestan valaistus. Tämä sai minut toteamaan sen seikan,
että hyvin suuri osa siitä, kuinka koemme ympäröivän maailman, perustuu
näköhavaintoon. Sen perustana on tietysti valo, joka piirtää ympäristöstämme
silmien kautta kuvan aivoihimme, ja näin saamme sen kautta visuaalisen
kokemuksen kolmiulotteisesta maailmasta. Joten, itse asiassa, kumpi olisi
tärkeämpi: tyhjä näkymätön teos vai se, millä se olisi tuotu esiin – valo? Minulle
henkilökohtaisesti tärkeämpi oli valo, olinhan pitänyt valoa kuvanveistossa
päämateriaalinani. En siis oikein saanut mitään henkilökohtaista tartuntapintaa
“tyhjän” teoksen tematiikkaan. Se tuntui minulle liian helpolta ratkaisulta, ehkäpä
hieman jopa luovuttamiselta. Aihettahan olisi ehkä voinut pitää myös kliseenä, kun
ensimmäiset tyhjät teokset ovat olleet esillä ainakin jo vuodesta 1957–58. Hyvin
tunnettu on ranskalaisen taiteilijan Yves Klein tekemä teos tai näyttely *La
spécialisation de la sensibilité à l'état matière première en sensibilité picturale
stabilisée, Le Vide – The Specialization of Sensibility in the Raw Material State into
Stabilized Pictorial Sensibility, The Void.* (Klein Yves Wikipedia). Moni muu taiteilija
on tämän jälkeen tarttunut immateriaalisuuden teemaan.

Tässä vaiheessa, kun näyttelyn avajaiset lähestyivät, itselläni ajatus kulki vilkkaasti
aiheesta toiseen. Päädyin miettimään myös itse ajattelemista, koska minulle oli

tärkeää se, mitä ja miten ihmiset ajattelevat teoksestani, tai pikemminkin, mitä ja miten teos saa heidät ajattelemaan. Mielessäni pyörivät edelleen myös olemisen ja olemattomuuden sekä materiaalisen ja immateriaalisen teemat. Tämä vei minut rationalismin äärelle ja sen käsittelemiseen tietoteoreettisena oppina, jonka mukaan ensi sijassa tiedon lähteenä on järki eikä kokemus, dogmi tai usko (*Rationalismi* Wikipedia). Vastaani tuli René Descartesin kuuluisa lausahdus “*Cogito ergo sum*” eli “ajattelen, siis olen (olemassa)” (*Descartes* Wikipedia). Huomioni ajautui Descartesin muihin julkaisuihin ja aatteisiin. Huomioni kiinnittivät hänen ajatuksensa mielikuvituksesta. Descartesin mukaan mielikuvitus syntyi käpyrauhasessa (eng. pineal gland). Vaikka jotkin Descartesin oletukset perusanatomiasta ja -fysiologiasta olivat täysin vääriä, saati nykytiedon valossa erosivat ne myös jo hänen aikanaan siitä, mitä yleisesti tiedettiin (Lokhorst 2013). Hänen väitteensä käpyrauhasesta todistettiin vääräksi jo hänen elinaikanaan ja viimeistään hänen kuolemansa jälkeen, mutta tämä tieto ei vielä saavuttanut minua omassa prosessissani. Enkä siinä hetkessä ja ajatuksen virrassa alkanut tarkemmin paneutua hänen väitteisiinsä vaan siirryin nopeasti etsimään tietoa käpyrauhasesta. Vastaani tuli nopeasti viitteitä käpyrauhasen yhteydestä kolmanteen silmään. Tämä tieto resonoi minussa vahvasti.

Hieman ennen kun aloitin opiskeluni Kuvataideakatemiassa vuonna 2015 ja sen jälkeisellä aikavälillä seuraavaan kevääseen 2016, tein muutaman humoristisen, digitaalisesti kuvakäsitellyn valokuvan sosiaalisen median palvelusivusto Facebookin (nyk. Meta) profiilikuvaksi. Muun muassa niissä sijoitin otsaani kolmannen silmän. Muistan tämän liittyneen aluksi silloiseen mielenmaisemaani, joka syntyi lähettäessäni akatemiahakuun liittyneitä työnäytteitä, siitä eteenpäin jatkuen, kun minut valittiin opiskelijaksi sekä ensimmäiseen opiskeluvuoteeni. Tämä kolmannen silmän teema oli siis minulle tuttu jo akatemiavuosi alusta. Etsiessäni tietoa kolmannelta silmästä minulle tuli vastaan internetsivusto nimeltä “Totuudentalo”. Sivujen tekijä ei identifioitu (Public Domain). Sivustoa kuvaillaan sen etusivulla seuraavasti:

“Totuudentalo on henkisten ja hengellisten asioiden tutkimus- ja opetussivusto.(...) Totuudentalon tarkoitus on toisaalta auttaa ihmistä löytämään oikeita henkisiä voimavaroja omaan persoonalliseen eheytymiseen, sekä toisaalta tukea ihmistä kasvamaan parhaaksi versioksi hänestä itsestään. Näin ihminen tulee löytämään ja saa mahdollisuuden toteuttaa oman elämäntarkoituksensa, oman osansa. (...) Opetustyön lisäksi totuudentalossa voi tutustua mielenkiintoiseen tutkimustyöhön, jonka aiheena on KE (kaikki ei mistään). Tutkimustyössä yhteensovitetään uskontojen pyhiä kirjoituksia ja tieteellistä ajattelutapaa. Tutkimustyön perimmäinen tavoite on esitellä ja todistaa niin sanottu Kaiken ja ei minkään teoria (lyh. KET), jonka tehtävänä olisi toimia kaikkien tähänastisten tieteellisten teorioiden ja uskonnollisten pyhien kirjojen vuorovaikutuksen mahdollistajana ja yhteisenä alkuperänä.” (Totuudentalo 2024).

Olin siis prosessissani henkisten asioiden äärellä, mutta nyt myös aikaisemmin mielessäni ollut aihe, jossa “ei olisi mitään esillä”, tuli vastaan liittyen tutkimustyöhön, jonka aiheena oli “kaikki ei mistään”. Tämä tietenkin vei minut mukanaan.

Totuudentalo-sivustolla käsitellään kolmatta silmää “kaikkinäkevänä silmänä” ja puhutaan sen aukeamisesta:

“Kun ihmiselle on annettu kaksi mentaalista silmää, hengen silmä ja sielun silmä (...), tapahtuu seuraava ihme: silmät yhdistyvät yhdeksi ja samaksi, eli ne muuttuvat kaikkinäkeväksi silmäksi. Nyt, ja vasta nyt, ihminen näkee myös metsän puilta, eli hän näkee koko KET:n ensimmäistä kertaa. Kaikkinäkevä silmä puhuu kaikkia maailmankaikkeuden kieliä niiden yhteisen juuren (symbolien kielen) kautta, sekä ratkaisee lähes kaikki ongelmat ja mysteerit. (...) Kaikkinäkevän silmän aukeaminen tarkoittaa symbolina siis ihmisen kolmannen silmän aukenemista. Kuten kaikki henkisen evoluution asiat, myös kolmas silmä aukeaa kaksi kertaa – ensin tiedostamattomasti ja sitten tulikasteen ja pyhittymisen jälkeen tietoisesti. Ennen kaikkinäkevän silmän aukeamista ihminen on tullut tietoiseksi ensin KET:n vasemmasta puolesta, eli hengen rakenteesta (vesikaste). Tämän jälkeen ihmisen tietoisuuden on täyttänyt ymmärrys elämästä ja täydellisestä sielusta, kun yksilösielusta on poltettu pois persoonallisuus muutaman vuoden tulikasteen aikana.” (Totuudentalo 2016).

Huomioni kiinnittyi näihin mainittuihin kasteisiin: vesikasteeseen, jota pidetään siis tiedostamattomana kolmannen silmän avautumisena, ja tulikasteeseen, joka avaa kolmannen silmän tiedostetulla tasolla. Minuun valtasi ajatus siitä, että vesikaste oli tieni Kuvataideakatemiaan, jolloin jollain tapaa tiedostamattomasti loin valokuvia, joissa olin laittanut otsaani kolmannen silmän, ja että opiskeluni olisi ollut tämä tulikaste, päättyen lopputyönäyttely teokseen.

Totuudentalo-sivustolla tulikoetta käsittelevässä osiossa käydään läpi sen sisältämiä asioita sekä myös selitetään hieman vesikasteesta. Avaan siinä olevia asioita siten kuin ne resonoivat minulle koskien aikaani Kuvataideakatemialla ja käsittelen niitä mielikuvituksen syntymisen näkökulmasta:

“Tulikasteen tavoitteena on, että ihmisestä tulee Jumalan Lapsi. (...)

Määritelmä (Jumalan Lapsi) Jumalan Lapsessa toteutuu kaksi ehtoa: 1) Henkilö on saanut Jumalalta ilmoituksen, ja 2) Henkilö toteuttaa Isän, eli Totuuden tahtoa. (...)

1) Vesikasteen Tiedon yhteydessä saatu kutsu Totuuden tielle tulee täytetyksi. Kutsun täyttäminen on yleensä kirjan tai muun todistuksen tekeminen valmiiksi ja sopusointuun pyhien kirjojen ja tieteellisen faktan kanssa.

2) *Vesikasteessa Sydämeen syttynyt liekki roihuaa ja polttaa kaikki Sydämen osat jumalalliseen järjestykseen. Tällöin ihmisestä tulee Lamppu, joka valaisee Totuuden esiin pimeimmistäkin paikoista.(...) (Totuudentalo 2015).*

Vesikasteessani, eli hakiessani Kuvataideakatemiaan, työnäytteinäni oli kolme lyhyttä kokeellista dokumenttielokuvaa, jotka käsittelivät kokemiani tunnetiloja. Olin tehnyt ne kokeellisen dokumenttielokuvan kurssilla ammattikorkeakoulussa samana keväänä. En aikaisemmin ollut tehnyt vastaavaa ja tämä oli ensimmäinen kerta, kun minua rohkaistiin käyttämään luovuutta näin. Mielikuvitukseni kumpusi tunteistani ja elämäkokemuksistani, ja joita kurssilla tarkasteltuani rohkenin esittää julkisesti.

Kuvataideakatemian pääsykokeiden kanssa samaan aikaan tein töitä pitkän suomalaisen elokuvan tuotannossa. Sillä viikolla kuvasimme ilta- ja yöpainoitteisesti, joten pystyin päivisin kuvaamaan pääsykoetehtäviä. Otin pari viimeistä päivää vapaaksi töistä niiden leikkaamista varten. Olin siihen aikaan hyvin ihastunut erääseen naishenkilöön, jota tapailin, mutta olin myös onnistunut mokaamaan hyvin pahasti juuri edellisenä viikonloppuna ollessani aivan liian juovuksissa. Tästä minulla oli tietysti kauhea häpeä. Käsittelin pääsykoeteoksissani näitä tunteita, tai pikemminkin ihastumisen tunnetta, joka oli silloin päällimmäisenä. Näin jälkepäin ajateltuna koin myös menettämisen pelkoa. Tein aiheesta kolme lyhyttä dokumenttielokuvaa. Koska olin pääsykokeiden aikaan hyvin kiireinen, oli minulle helpointa vain tarttua näihin tunteisiin ja olla ajattelematta sen suuremmin – vain toteuttaa visioita, jotka tulivat niistä. Mielikuvitukseni kumpusi tunteistani ja halusin käsitellä niitä taiteen keinoin. Koen, että tämä oli kutsuni “totuuden tielle”, ja opiskeluni Kuvataideakatemiassa on kutsun täyttäminen: tämä oli se liekki, joka roihuaa sydämessäni, ja liekkiä ruokki haluni käsitellä tunteitani taiteen tavoin.

Tutkittuani lisää löytämäni tietoa etenin seuraavaan:

“Tulikasteen aluksi kannattaa heti huomioida, että kyseessä on periaatteessa aivan sama kaste kuin se oli ensimmäisessäkin vaiheessa. Nyt sama tapahtuu vain seitsemän kertaa peräjälkeen ja jokainen vaihe kohdistuu erikseen johonkin sielun seitsemästä osasta. Jokaisen Sielun seitsemän osan läpikäymiselle tulee varata aikaa minimissään 6 kuukautta, jolloin koko Tulikasteen kestoksi tulee 42 kuukautta, eli 1260 päivää.” (Totuudentalo 2015).

Kuvataideakatemian ensimmäisen syksyn aikana, kun oppilaat käyvät kaikki opintoalueet läpi, tein monta teosta, joiden perustana olivat sen hetkiset tunteeni. Käsittelin niin ystäväni äkillistä ja väkivaltaista kuolemaa, rakkauden tunteita sekä omia fyysisiä kipujani, joten mielessäni näin tämän ensimmäisen syksyn Myllyajan olleen vielä osa vesikastettani. Alunperin olin vahvasti suuntautumassa Tila ja Aika -taiteisiin mutta päädyin kuitenkin valitsemaan opiskeluaineeksi Kuvanveiston. Siihen aikaan ajattelin, että työskentelen liikaa liikkuvan kuvan parissa. Halusin käydä ammattikorkean loppuun, koska sieltä minulla puuttui vain oikeastaan työharjoittelu

ja kirjallinen opinnäytetyö. Tein kuitenkin myös jo jonkin verran alan töitäkin. Halusin vaihtelua. Minulle myös kuvanveisto ja sen välineet tuntuivat haastavimmalta medialta välittää tunteita, mutta silti kuitenkin työskentelyltä, joka tuntui minulle luontaiselta.

Tulikasteen kesto oli jotain, mikä hämmästytti minua. Laskin, että 42 kuukautta jakautui tasan lukuvuosina laskettuna (ilman kesälomia 9 opiskelukuukautta per lukuvuosi) siitä, kun aloitin kuvanveiston opiskelun, siihen pisteeseen, juuri sille viikolle, kun olin tilanteessa, jossa minun pitää keksiä uusi teos, jonka teema oli kuitenkin jo hieman rajattu nimen perusteella. Tämä oli oikeastaan minulle se tärkein ahaa-kokemus sen hetkessä prosessissa: kaikki tämä tuntui sillä hetkellä siltä, että näin oli pitänytkin tapahtua. Pyrkimykseni päästä opiskelemaan kuvataiteita ja opintoni Kuvataideakatemiassa olivat tieni totuuden tielle sekä kaikinäkevän eli kolmannen silmän tiedostamaton avautuminen – ja nyt tulikaste oli päättymässä lopputyönäyttelyyn tilanteessa, jossa olin viikkoa ennen määräaikaan vailla teosta. Siinä hetkessä minun eteeni tuli tällaista tietoa, joka selkeästi viittasi siihen, että kolmas silmäni oli nyt tiedostetusti avautumassa. Tunsin olevani valaistunut.

Tämä teosprosessi kesti viikonlopun yli ja nyt minulla oli käsitys siitä mitä tehdä. Minun täytyi tehdä teos, joka symboloi kolmatta silmää. Minulla oli neljä päivää aikaa ennen avajaisia. Mietin mitä välineitä minulla oli, joita voisin käyttää: valaisimihan minulla oli – valo sekä sen tärkeys, joka oli hetki sitten ollut mielessäni, jo miettiessäni tyhjyyden tematiikkaa. Syntyi idea silmän tekemisestä kolmella profiilispottivalaisimella. Koska valaisimia oli kolme, ne voisivat muodostaa myös kolmion. Silmä kolmion keskellä on toistunut kaikinäkevän silmän eli kolmannen silmän symboloinnissa kautta aikojen. Riskinä oli nyt se, että koska teokseni oli tarkoitus olla alunperin jotain muuta kuin valoteos, ei sen sijoitus galleriassa ollut paras valoteoksen kannalta. Tila oli tavallinen valaistu galleriatila, mutta tämä oli vain asia, minkä kanssa oli elettävä.

2.2 Teos

Teos koostui kolmella valokeilalla tuotetusta silmästä sekä katosta roikkuvasta metallirakenteisesta kolmiosta, mihin kolme valonlähdettä oli kiinnitetty. Kolmiossa oli kaksi 25x25mm huonekaluputkesta hitsattua osaa, joiden yksi kantti oli 150cm. Osat olivat päällekkäin niin, että niiden väliin jäi 9,5cm. Ne olivat kiinni toisissaan kolmesta kohtaa kierretangoilla ja muttereilla. Ylemmässä kolmiossa oli kulmissa sisäpuolella lisätangot, joihin valaisimet kiinnitettiin. Metallirakenteen ympärille lisäsin viisitoista kappaletta kymmenmetristä mustaa jatkojohtoa siten, että nämä 150 metriä sähköjohtoa roikkuivat lenkkeinä rakenteesta alaspäin.

Minulle sähköjohtojen käyttö oli tuttua jo aikaisemmista teoksistani kuten *Digital Bubble* (2018), joka oli kandidivaiheen opinnäytetyöni. Täten materiaali toi yhtäläisyyttä opiskelutaipaleeni teoksiini. Muuten näiden johtojen käyttö oli mielestäni

hyvä tapa luoda teokseen volyyymia. Ne myös kuvastavat minulle nyky maailmaa, niin sen digitalisaatiota kuin ihmisen kasvanutta riippuvaisuutta sähköenergiasta. Teoksen metallirakenne ja kolme valaisinta piiloutuivat sähköjohtojen taakse mielestäni hyvin. Rakenteet eivät olleet materiaalisesti oleellisia teoksessa. Mikäli olisi ollut mahdollista, olisin käyttänyt mustan värisiä lamppeja valkoisten profiilispottilamppujen sijaan, mutta nämä lamput minulla oli jo entuudestaan. Ajan ollessa kortilla koko teoksen kanssa, teos kasvoi ja rakentui niistä välineistä, joita minulla oli käytettävissä. Toisaalta sähköjohdot olivat materiaali, jota olin aikonut käyttää myös alkuperäisessä teosideassani, joten niiden käyttäminen tuntui luontevalta.

Käyttämäni valaisimet ovat mallia DTS Profilo Compact Halogen. Tein jokaiseen valaisimeen erilaiset valonrajaimet eli cobot. Ensimmäinen muodosti silmän muodon silmäluomien tapaan ja valoalue oli siten kuin valkuainen. Toinen muodosti iiriksen ja kolmas pupillin. Lamppujen teho oli kaikissa sama (300 wattia). Samaan kohtaan kohdistettuna niiden efekti oli sellainen, että valkuainen oli himmein, iiris kaksinkertaisella intensiteetillä ja pupilli kolminkertaisella intensiteetillä, koska näinhän luonnollisesti tapahtuu, kun 300 watin valoja suunnataan samaan paikkaan. Ne kerrostuvat ja täten intensiteetti eli valon määrä kasvaa. Tämä muodosti illuusion silmästä, joka oli lattiassa kolmion keskellä.

Katsoja pystyi kulkemaan valon eteen ja "kokemaan valaistumisen". Samoin oli mahdollista vaikka kädellä varjostaa valosta syntyvää silmää ja tutkia sen vaikutusta teokseen, mikä toi osallistavan elementin. Tällä toteutustavalla silmä kolmion sisällä ei ollut niin helposti heti ymmärrettävissä, vaan se haastoi hieman katsojan havaintokykyä. Valolla tuotettu silmä mielestäni kuvasti myös ajatusten tai mielikuvituksen immateriaalisuutta sekä elastisuutta.

Teos oli esillä näyttelyä varten vuokratussa lisätilassa Merikorttelissa. Teos oli sijoitettu suhteellisen ison avoimen tilan yhteen kulmaan ja se oli mahdollista nähdä ensi kerran reilun kymmenen metrin päästä, tilan toisesta laidasta, jos kiersi tilaa myötapäivään. Silloin ei kuitenkaan ollut vielä mahdollista nähdä valolla lattiaan muodostettua silmää, vaan tämä tuli havaittavaksi vasta lähempänä teosta.

3. Pohdintaa Kuvan kevät -teoksesta sekä prosessista

Olin tyytyväinen Kuvan kevät -teokseeni *Incarnation of Imagination*. Uusi teos oli ainakin siinä hetkessä minulle merkityksellisempi kuin alkuperäinen ideani. Se johtuu varmasti siitä, että oma mielikuvitukseni, luova mieleni sekä ongelmanratkaisukyky, niin sanottu vastausten löytäminen, toimii paremmin paineen alla. Olen luovempi silloin kun en joudu suunnittelemaan pitkiä aikoja ja tekeminen on enemmänkin nopea tehtävä, jota saatan tehdä lyhyellä aikavälillä melkein pä kello ympäri. Tämä on oikeastaan melkein koko Kuvataideakatemiaan ajan ollut se tapa, millä olen tehnyt teokseni myös lukukausikritiikkeihin: viimeisellä viikolla katkeamatonta luovaa työtä,

jossa mieleni on keskittynyt täysin tehtävään, ja siinä samalla temaattinen puoli tai merkitys on kasvanut ja valjennut minulle.

Tämän Kuvan kevät -teoksen kohdalla ensimmäinen ideani oli tehdä jotain jokseenkin "hullua" eli mennä pään sisään kirjaimellisesti kävellen. Tämä oli kyllä hautunut mielessäni jo pidemmän aikaa ja olin myös puhunut siitä seminaareissa ja ateljeetapaamisissa, joten koin että Kuvan kevät olisi viimein se hetki, jolloin teos tulisi tehdä – jos ollenkaan. Temaattisesti ajattelin, että koko Kuvataideakatemia oli itselleni matka oman pääni sisään.

Tutkin siis Kuvataideakatemiassa omaa mieltäni sekä sitä, mistä ideat teoksiin kumpuavat, eli henkilökohtaisen mielikuvituksen syntyä. Temaattisesti liitin asian fenomenologiseen ajattelutapaan, jonka teoria oli alkanut avautua minulle Kuvataideakatemian aikana. Vertailen nyt lisää kokemuksiäni teosprosessista ja *Incarnation of Imagination* -teoksesta aiemmin esittelemäni tulikasteen seitsemään osioon, joita en ole vielä maininnut: "...kuvaus otsikoiden muodossa jokaisesta vaiheesta, joita Tulikasteen aikana Totuuden tiellä tulee eteen(...)" (Totuudentalo 2015). Löydän niistä lisää yhtymäkohtia opiskeluaikaani kokonaisvaltaisesti.

"Henkilökohtaisen luovuuden kehittyminen luomistyöksi (...) Irrottautuminen "omasta" henkilökohtaisesta luovuudesta(...)" (Totuudentalo 2015).

Opiskelun alkuvaiheessa tartuin paljon rakkauteen liittyviin tunteisiini. Aihe oli minulle herkkä, koska en oikein osannut käsitellä omia, elämässäni kohtaamiani siihen liittyviä ongelmia. Jo ensimmäisen syksyn Mylly-vaiheen aikana sain mielestäni huonon vastaanoton käsitellessäni aihetta. Eräs opettajista sanoi minulle, että nämä ovat sellaisia aiheita, joita ei ainakaan suomalaisessa taiteessa ole hirveästi käsitelty. Vaikka ajattelin, että tähän on toisaalta hyvä asia, silloinhan niitä olisi juuri hyvä käsitellä, mutta palaute sai minut epäröimään, koska aihe oli itselleni niin herkkä. Koin myös turhautumista toisten opiskelijoiden palautteen vuoksi. Maalauستاiteen esittelyosuuden päätteeksi olin tehnyt diptyykin, jossa oli kaksi pilvimaisemaan muodostettua kasvoa. Toisessa hyväntahtoisen hahmon suusta ja silmistä pursusi valonsäteitä maailmaan, ja toisessa pilvimuodostelma oli salamoiva ukkospilvi ja hahmon tunnelma sekä kasvopiirteet olivat tuskaisat. Hyväntahtoinen hahmo kuvasti minulle sitä rakkautta, jota halusin itsestäni antaa, ja tuskaisa sitä, mihin mielestäni pystyin. Kun esitin tämän palautetilanteessa, se sai jotkut kanssaopiskelijat huokailemaan. Tämä oli ensimmäinen niin sanotusti huono kritiikki, jota koin saavani siitä että avasin tunteitani avoimesti. Sen jälkeen sulkeuduin ja koitin etsiä teosaiheita jostain muualta kuin rakkauden tunteista.

"Muistin laajentuminen (...) Kaikkien Vesikasteessa käymättä jätettyjen omien asioiden oivaltaminen ja muuttaminen, hyväksyminen tai anteeksiantaminen. (...)" (Totuudentalo 2015).

Aloin seurustella vakavasti ensimmäistä kertaa noin kymmeneen vuoteen ollessani kandidivaiheen loppupuolella Kuvataideakatemiassa. Suhde on pisin suhteistani ja se kesti noin vuoden ja kolme kuukautta. Päättynyt parisuhde ajoi minua masennukseen. Ymmärsin että minulla oli paljon käsittelemättömiä asioita, joiden takia minun oli vaikea rakentaa toimivaa parisuhdetta. Käsittelemättömät asiat haittasivat sosiaalista elämääni monella taholla. Päädyin hakeutumaan terapiaan. Psykodynaamisessa psykoterapiassa kolmen vuoden aikana kävin asioita läpi menneisyydestäni ja sain niihin ymmärrystä sekä uusia näkökulmia. Oivalsin ongelmien syitä, tulin sinuiksi niiden kanssa ja ennen kaikkea opin antamaan anteeksi. Näiden asioiden läpikäyminen vaikutti minuun luovana toimijana.

“Järjen eli yliminän uudelleenohjelmointi (...) Kaikkítietävyyden harha (...) Ymmärrys siitä, mitä Tiedossa tietää ja uskallus tunnustaa se, mitä ei tiedä. (...)” (Totuudentalo 2015).

Ennen kuin masennuin, en oikeastaan edes ollut uskonut masennukseen. Olin ollut sitä mieltä, että aina on mahdollista muuttaa elämäntilannettaan siten, että tällaista alakuloa ei voi muodostua.

“Tunteen eli idin uudelleenohjelmointi (...) Fyysisestä kehosta huolehtiminen (...)” (Totuudentalo 2015).

Hieman ennen opiskelun alkua Kuvataideakatemiassa olin saanut alaselkääni välilevynpullistuman ja hieman ennen Kuvan kevät -näyttelyä kärsin pistävästä pakarakivusta. Seuraavana keväänä se todettiin toiseksi, eri nikaman välilevynpullistumaksi. Vitsailin, että aloitin ja lopetan Kuvataideakatemian välilevynpullistumaan – välissä oli vain kärsimystä. Tämä on saanut minut ymmärtämään miten tärkeää on huolehtia fyysisestä kunnosta myös mielenterveyden kannalta.

“Sydämen aukeaminen (...) Todellisen rakkauden ymmärtäminen (...)” (Totuudentalo 2015).

Terapiajaksoni oli minulle hyväksi. En tunne enää omaavani sellaisia ongelmia kuin aikaisemmin. Tiedostan ne paremmin sekä olen ihmisenä avoimempi. Opin rakastamaan itseäni ja iso kivi vierähti pois hartioiltani.

“Tietoisuuden puhkeaminen kukkaan (...) 7 vapaata tiedettä ja taidetta aktivoivat konkreettisesti aivot uuteen malliin (...)” (Totuudentalo 2015).

Aikani Kuvataideakatemiassa on muuttanut sen miten katson maailmaa ympärilläni. Taiteen tekeminen on johdattanut minut niin löytämään luovuuteni kuin patistanut minut tutkimaan mieltäni.

Tiedostamattomuuden tiedostaminen (...) Ymmärrys siitä, mitä voi ja tarvitsee muuttaa, kehittää tai kieltää, sekä ymmärrys siitä, mitä ei tarvitse. (...) (Totuudentalo 2015).

Taiteelliseen työhön ja prosessiin syventyminen opiskelun kautta on ollut minulle tietysti hyvin henkilökohtainen matka. Muistan, että kun olin melkein valmistumassa ammattikorkeakoulusta, mietin etten ole vielä "valmis", vaan että jotain puuttuu. Silloin ajattelin että joko jatkan opintoja elokuvaajana tai lähden taiteen tielle. Onneksi sain mahdollisuuden lähteä taiteen tielle, sillä ilman Kuvataideakatemiaan pääsyä olisin tuskin lähtenyt tekemään taidetta sen nykyisessä merkityksessään henkilökohtaisella tasolla. Tekemässäni taiteessa on kulkenut opiskeluaikana oikeastaan kaksi linjaa: hyvin henkilökohtaisten asioiden käsittely taiteen keinoin ja toinen, enemmän tekninen tai niin sanotusti kokemuksellinen puoli, jossa minua on enemmän kiehtonut se, mitä katsoja kokee kuin se, mitä katsoja ymmärtää.

Opiskeluaikana olen edennyt siihen, että olen ymmärtänyt etten halua olla exhibitionisti ja tuoda taiteessani esiin omia syviä tunteita muille esitettäväksi ja arvioitavaksi. Tämä antoi minulle mahdollisuuden opiskella kuvataiteilijaksi, mutta oikea paikka omien tunteideni käsittelyyn ja ymmärtämiseen on terapia. Koen että on onni, että kuljin myös sen tien. Jälkikäteen olen miettinyt olisinko edes hakeutunut tai päässyt opiskelemaan Kuvataideakatemiaan mikäli olisin tajunnut hakeutua aikaisemmin terapiaan. Sitä en tiedä. Taide on nykyään minulle enemmän sitä, että annan toiselle kuin näytän itsestä. Tämä toki voisi olla myös toistensa yhtälö, mutta minulle se ei sitä ole. En halua että taiteeni on henkilökohtaista. Minulle on tärkeämpää seurata sitä, mitä taiteeni tarkoittaa sen katsojille tai minun ajatuksissani sen kokijoille. Tämän asian tiedostaminen kulminoituu tulikasteen päätöslausemaan:

"Tulikasteen päätöspistettä kutsutaan nimellä Suuri Rauha ja se lopettaa ihmisen sisäisen Pyhä Sodan." (Totuudentalo 2015).

4. Kohti yksityisnäyttelyä

Opiskeluaikana olin siis tullut siihen tulokseen, että henkilökohtaisten tunnepohjaisten asioiden käsitteleminen taiteen keinoin ei olisi sellaista taidetta, jota halusin tuottaa ainakaan näytettäväksi yleisölle. Eikä sellainen taide ole ollut mielestäni kovin kiinnostavaa muidenkaan tuottamana. Toinen taiteen suunta työskentelyssäni on ollut taiteen kokemuksellisuus, ehkäpä osallistava taide. Minua on kiehtonut se, miten ihmiset käyttäytyvät teoksiani kokiessaan. Tämä on ollut se, mitä olen seurannut tekemieni installaatioiden kohdalla.

Installaatioteosteni luomisprosessissa on toistunut henkilökohtaisella tasolla yhtenevä kaava, jossa olen ensin löytänyt jostain halvalla jonkin kiinnostavan vanhan laitteen, kuten vaikkapa valoa tuottavan kojeen, kameran tai muuta sen sellaista.

Yleensä ne ovat olleet optiseen tekniikkaan tai esitystekniikkaan liittyviä käyttölaitteita ja vasta myöhemmin olen löytänyt niille käyttöä jossain teoksessa. Minulla on tapana kiertää esimerkiksi laitevuokraamoiden tai tapahtumatuotantotalojen kalustokirppiksiä, koska niistä voi yleensä löytää muutamilla euroilla juuri sellaisia vanhan tekniikan laitteita, joista minulla on ymmärrystä aikaisemman opiskelu- ja työkokemuksen vuoksi.

Vanhoissa laitteissa minua on kiinnostanut niiden uudelleen löytäminen eli niiden käyttäminen jollain uudella tavalla tai toiminnolla, mihin ne eivät ole ennen olleet niinkään tarkoitettu. Ja silloin kuin mahdollista, uudelleenlöytämiseen on liittynyt laitteen toimintojen hakkerointi mikrokontrollerilla ja yksinkertaisilla C++-ohjelmointikielen koodeilla. Koodeissa olen suosinut sitä, että ne toimivat jollain tapaa sattumanvaraisesti. Silloin laite toimii ennalta määrittelemättömällä tavalla, mutta kuitenkin joidenkin raja-arvojen sisällä, joita voivat asettaa esimerkiksi laitteen tekniset ominaisuudet tai aika, jonka sisällä jokin muutos teoksessa tapahtuu. Tämä tekniikka – tai oikeastaan teosten materiaali (jos laitetta voidaan ajatella teoksen materiaalina eikä vain tekniikkana) – on ajanut minut tutkimaan valoa sen materiaalisessa merkityksessä. Koska juuri valo luo näköhavaintoon perustuvan kokemuksemme kolmiulotteisesta maailmasta, on minua kiinnostanut se, kuinka itse valosta voi luoda näköhavaintoon perustuvan kolmiulotteinen kokemuksen tai illuusion. Valoa tutkiessani se on johdattanut minut myös tutkimaan myös väriä, niin valon väriteoreettisesta näkökulmasta kuin värin vaikutuksesta tunteisiin sekä havaintopsykologiaan.

5. Yksityisnäyttely

Yksityisnäyttelyni Project Roomissa kulki samalla nimellä kuin Kuvan Kevät -teokseni *Incarnation of Imagination*. Yksi näyttelyn teemoista oli ajatus siitä, mitä havainnointikyky on ihmiselle. Tätä Alva Noe käsittelee tekstissään "Action in Perception", jossa hän väittää, että kykymme havainnoida ei ole jotain, mikä tapahtuu meissä, vaan on jotain mitä teemme (Noë, 2004). Tämä ajatus oli ollut mielessäni pitkään ja laitoin sen myös galleriassa tarjolla olevaan esittelytekstiin.

Näyttely muodostui kolmesta eri teoksesta. Symbolisesti siinä oli mielestäni samat muodot kuin Kuvan Kevät -teoksessa eli silmä ja kolmio. Näyttelyni sijoittui gallerian takaosaan, jonka tilasarja muodosti U:n. Ensin vuorossa oli L-muotoinen valkoinen tila, minkä perältä oli käynti erilliseen black box -huoneeseen. Takaosaa varjostettiin ja rajattiin irti muusta galleriatilasta pimennysverhoilla.

Ensimmäisenä teoksena tilassa oli pronssinen aivoveistos, jonka olin tehnyt osaksi alkuperäistä Kuvan kevät -teostani. Se on nimeltään *Vapaapudotus*. Pienimpänä osana näyttelykokonaisuutta se mielestäni symboloi silmän pupillia. Toisena tilassa oli jo vanhempi teokseni *Sun of Diversity*, joka koostuu kahdesta isommasta spotvalaisimesta ja niiden luomasta kahdesta valoympyrästä, jotka projisoitiin

gallerian L -tilan peräseinään. Teos loi mielestäni symbolisesti iiriksen ja valkuaisen. Kolmantena teoksena oli *Triangle Dimension Study*, jossa projisoin kolmesta diaprojektorista kolmiomuotoja kolmion muotoiseen projisiopintaan, tai enemmänkin kolmiolaatikkoon, johon projektorit ampuivat valoa jokaiselta kolmelta kantilta. Tämä symboloi Kuvan kevät -teoksen kolmiota.

5.1 Vapaapudotus-teos

Näyttelyn ensimmäiseen tilaan sijoittamani teos esittää aivoja lentopommina. Se pohjusti sitä, mihin katsojan tulisi varautua tai antaa itsensä vapautua. Teos symboloi minulle tekovaiheessa ADHD-mieltäni, sitä miten joskus ajatukset saattavat vain tippua taivaalta tai tulla mieleen kuin räjähdysinä – usein silloin, kun niitä vähiten odottaa tai toivoisi tulevan. Omassa päässäni voi alkaa ajatusten pommitus esimerkiksi keskellä yötä kun täytyisi nukkua. Teoksella on mielestäni myös muita vahvoja symbolisia teemoja, kuten esimerkiksi ajatuksen voima tai aatteen voima, toisaalta myös älykkyyden voima tai kyky älykkyyteen. Kaikilla teoksilla ja niiden asettelulla oli näyttelyssä merkitys. Tämän teoksen tarkoitus oli niin sanotusti tulomatalla herättää, mutta myös poistuesssa todeta sekä kokonaisuussymbolina, kaikkinäkevän silmän pupillina, sijoittaa aivot ja ajatus keskipisteeksi.

Teos on tehty netistä löytämäni noin 35-vuotiaan miehen aivoista otetusta magneettikuvasta ja siitä luodusta 3D-mallinnuksesta, jonka 3D-printtasin ja johon lisäsin punavahalla tehdyn lentoperäsimen. Tein valumuotin hiekkamuottitekniikalla. Pronssivalu on sisältä ontto. Työstin veistosta vielä paljon jyrkien ja hioen tasaiseksi, koska muotti ei ollut täydellinen. Se oli ensimmäinen tekemäni muotti tällä tekniikalla enkä ilmeisesti sivellyt sen sisäpintoihin tarpeeksi grafiittia ennen valua. Pronssia oli päässyt muotin seinämistä runsaasti hiekan sisään muodostaen paljon ei-toivottua röpelöpintaa. Lopulta tein pintaan rikkimaksalla mustan patinan korostamaan aivojen syvempiä uria, ja pinta kiillotettiin muuten kiiltäväksi.

5.2 Sun of Diversity -teos

Seuraavana tilassa oli *Sun of Diversity* -teos, joka alati muuttuvana sekä haastaa havaintokykyä että muuntaa tilaa värillä ja valon intensiteetillä. Se oli sijoitettu niin, että katsojan täytyi kävellä teoksen läpi, jolloin katsoja väistämättä löysi itsensä teoksen sisältä ja tuli osaksi teosta. Minua kiinnosti kuinka ihminen alkaa käyttäytyä sellaisessa tilanteessa. Teos oli näyttelyn vanhin teokseni, jo vuodelta 2017, mutta se ei ole sellaisenaan ollut esillä missään julkisesti.

Teoksen toimivuutta säädettiin toimivaksi parhaiten juuri tässä tilassa. Teoksessa on kaksi niin kutsuttua follow-spottia. Nämä kaksi Clay Paky Shadow QS-ST 1200w HMI -valoa ostin laitekirpparilta, kun Aalto -yliopisto oli muuttamassa pois Arabian toimitiloistaan. Valoissa on eri toimintoja, joita voidaan ohjata DMX-ohjaimilla, ja niissä oli alunperin kiinni ohjauspaneeli, jossa oli mekaanisia liukusäätimiä kyseisille

toiminnoille. Poistin tämän ohjauspaneelin ja vaihdoin valaisimen sisäiset toiminnot vaihtumaan pienellä Arduino-mikrokontrollerilla ja laitteelle sopivalla piirilevyllä. Arduino-laitteessa oli C++-koodi, joka ohjasi laitteen toimintoja DMX-arvojen mukaisesti näennäisellä sattumanvaraisuudella. Se tarkoitti, että kun valaisimissa oli mahdollista muun muassa ohjata valospotin kokoa ja väriä seitsemästä eri vaihtoehdosta, jotka on rakennettu valaisimen sisään, kontrolloin niitä koodilla siten, että aina kun valospotti aloitti pienimmästä mahdollisesta koosta, sen suurentumisnopeus valikoitui sattumanvaraisesti ja samalla sen väri valikoitui niin ikään sattumanvaraisesti niistä vaihtoehdoista, joita laitteessa oli. Värit olivat punainen, keltainen, magenta, vihreä, oranssi, sininen ja violetti. Kun valoympyrä saavutti mahdollisen maksimikokonsa, se muuntautui taas pienimmäksi ja aloitti uuden kierroksen uusilla parametreilla.

Teoksessa valopisteet oli suunnattu käytävämäisen tilan molemmilta sivuilta samaan keskipisteeseen tilan peräosassa olevalle seinälle, valaisimet olivat noin 170cm korkeudella. Ne yhdessä tuottivat kaksi valopistettä, jotka kasvoivat päällekkäin pienestä suureksi luoden tilaan alati vaihtuvan väriympäristön. Kun kaksi eri väriä laitetaan yhteen valollisesti, ne sekoittuvat ja luovat kolmannen värin additiivisen värijärjestelmän mukaan. Teoksen asettelu pakotti katsojan kulkemaan teoksen läpi kohti seuraavaa teosta, ja näin katsoja tuli miltei haluamattaan osaksi teosta, kun hänen oma varjonsa muutti teoksen luonnetta. Oli katsojasta kiinni miten hän reagoi tähän tapahtumaan.

5.3 Triangle Dimension Study -teos

Näyttelyn kolmannen teoksen luonne koostui myös alati liikkeessä olevasta tilanteesta, joka muodostui teoksen vaihtuvista diakuvista mutta teoksessa havaintopsykologian periaate oli enemmän kiinni katsojan aktiivisuudesta. Teoksessa kolmionmuotoiseen heijastuslaatikkoon projisoidut kolmiokuviot toistuivat kolmiulotteisessa avaruudessa eri intensiteetillä riippuen siitä, mistä suunnasta tai kulmasta niitä katseltiin. Tämä pakotti tai vähintäänkin rohkaisi katsojaa liikkumaan aktiivisesti tilassa teoksen ympärillä.

Teos oli kolmesta diaprojektorista muodostuva valoinstallaatio. Se sijoittui galleriatilassa niin kutsuttuun black boxiin, jossa huoneen jokainen pinta on musta. Projisiopintana oli huoneen keskelle sijoitettu, metalliputkijalustalla (korkeus 91cm) oleva akryylilasista valmistettu kolmionmuotoinen laatikko (kantin pituus 41cm korkeus 41cm). Sen jokaisella kantilla oli kahden ohuen akryylilasin väliin laitettu ohut, jokseenkin hyvin valoa läpäisevä frost-kalvo (Rosco Light Opal Tough Frost). Diaprojektorit asetettiin kohti kolmiolaatikkoa jokaisen kantin suuntaisesti projisiopinnan keskikohdan (noin 112cm) korkeudelta. Diaprojektorit olivat niille tarkoitetuilla erikoisjalustoilla, joita oli korotettu lattiatasosta metalliputkijalustoilla (korkeus 39cm).

Jokaisessa diaprojektorissa oli 81 erilaista diakuvaa tai pikemminkin diacoboa eli laserleikattua valorajainta. Diacobojen muodot olivat erilaisia kolmiomuotoja, kuten avoimia kolmiota tai tiheitä ohuita viivoja kolmion muodossa. Jokaiseen diacoboon oli lisätty oma värikalvo (Rosco E-Colour+). Diaprojektorin toiminnat oli hakkeroitu toimimaan Arduino-mikrokontrollereilla ja laitekohtaisilla piirilevyillä. C++-koodi yksinkertaisesti vaihdatti dioja joko eteen- tai taaksepäin. Vaihtojen määrä valikoitui sattumanvaraisesti kolmesta kolmeentoista kertaan ja pysähtyi yhteen diaan 13 - 31 sekunnin väliseksi ajaksi, niin ikään sattumanvaraisesti. Teosta ei ole siis mitenkään määrätty siitä, minkälaisen komposition se muodostaa kolmesta eri diasta. Eri vaihtoehtoja on laskennallisesti jopa 531441 kpl.

Tutkin teoksella valon kolmiulotteisuutta. Se on toinen tekemäni teos, joka toimii tällä diaprojektoritekniikalla. Toivoin, että se aktivoisi katsojaa siten, että he kiertäisivät teoksen ympärillä ja löytäisivät erilaisia nyansseja heijastumisissa, jotka ilmenevät eri kulmista erilaisilla intensiteeteillä ja näin haastavat katsojan havaintopsykologiaa. Toiveenani oli myös se, että viereisessä tilassa oleva *Sun of Diversity* -teoksen pumppaava, alati muuttuva väri niin sanotusti vuotaisi myös blackbox-tilaan ja vaikuttaisi siihen, miten myös tämä teos värillisesti koettiin.

6. Pohdintaa yksityisnäyttelystä

Mielestäni näyttelykokonaisuus oli onnistunut. Se sai katsojia toimimaan siten kuin olin toivonut heidän toimivan. Havaitsin heidän osallistuvan teoksilla luotuihin tilanteisiin, mikä haastoi heidän havaintokykyään ja auttoi siten heitä menemään kokemuksessa syvemmälle kuin minkä teosten ensivaikutelma antoi.

Teoksille ja niiden asettelulle galleriatilaan loivat pohjaa ajatukset, joita Alva Noë kirjoittaa teoksessaan "*Action in Perception*". Kun otamme kokemuksen nimellisarvoksi, se kohdataan kysymyksen kuten mitä se on, ja miten olet suhteessa siihen, mitä se on. Ollaksesi havaitsija sinun täytyy ymmärtää sen ehdottomuus, että sinun havainnollinen sisältösi muuttuu, kun asiat ympärilläsi muuttuvat, ja että havaintosi muuttuu erilaiseksi, kun itse liikut suhteessa ympärillä oleviin asioihin. (Noë 2004, 169). Tämä ajatus toteutui *Sun of Diversity* -teoksen kohdalla siten, että teos loi performatiivisen tapahtumaketjun, jossa moni katsoja alkoi, roolinsa aktiivisuuden havaittuaan, tutkia omaa vaikutusta teokseen ja sen värimaailmaan. Esimerkiksi teoksen kaksi väriä muuttuivat kolmanneksi väriksi katsojan varjossa. Tarkoitan, että aluksi katsojalla ei välttämättä ollut täyttä käsitystä siitä, miten väriteoria toimii valon kanssa (tässä teoksessa tai muutenkaan), mutta kun hän oman läsnäolonsa kautta huomasi, mitä tapahtuu tai mikä vaikutus hänellä on teoksen luonteeseen, johti tämä useasti moniin erilaisiin performatiivisiin tilanteisiin, joita todistin itse. Nykypäivää kuvastaen tämän seuraus oli useasti kameran kaivaminen esiin ja oman varjojen muodostavan muutoksen kuvaaminen, mutta myös usein se kutsui kokijan jopa tanssiin. Lapsille tämä oli ehkä tavallisin

ensimmäinen reaktio, mutta myös moni aikuinen käyttäytyi samalla tavalla, vaikka tilassa ei ollut musiikkia tällaista saattelemaan. Eräällä galleriavieralla oli toinen hauska tapa koettaa ottaa pienempi valoympyrä niin sanotusti otteeseen käsiensä väliin ja pidellä sitä käsiensä varjojen välissä seuraten valon kasvunopeutta. Olin yllättynyt tällaisen mielikuvituksen syntymisestä ja halusta ottaa kontaktia teoksen kanssa.

Teoksessa *Triangle Dimension Study* ei ollut näin osallistavaa elementtiä, joka olisi mahdollistanut vastaavanlaista performatiivista hetkeä, mutta muuten myös tämä teos vangitsi katsojia tutkimaan sitä yllättävän pitkiäkin aikoja. Tilaan syntyi jokseenkin hypnoottinen tunnelma vanhojen diaprojektoreiden kalkatuksesta ja viereisen tilan vaihtuvasta valo- ja väri-intensiteetistä sekä myös sen laitteiden surinasta. Kolmen kolmion, niiden yhtälöiden heijastelu ja valon kimpoilu projisiolaatikon sisällä loivat mielenkiintoisia kompositioita, jotka toistuivat erilaisina sen eri kanteilta katsottuina. Tietysti, kun yhdeltä suoralta kantilta heijastettu tasakantainen kolmio heijastuu laatikon toisiin, eri kulmassa oleviin pintoihin, sen tasakantisuus niissä katoaa. Tämä ja heijastuspintana (tai niin sanotusti valon vangitsijana) käytetyn frost-kalvon ominaisuudet tehdä valo näkyväksi riippuen sen katsomiskulmasta tekivät teoksesta hyvin moniulotteisen. Ajatukseni siitä, että viereisen tilan väri olisi tuonut teoksessa oleviin väreihin selkeästi havaittavaa muutosta, ei kuitenkaan toteutunut. Pumpaava muutos oli jokseenkin liian nopea, ja toisaalta tämän teoksen muuntumisväli oli ehkä myös liian nopea siihen, että suunnittelemani vaikutus eli ihmissilmän tottuminen ja kyky nähdä värejä olisi manipuloitunut toivomallani tavalla.

Myös *Vapaapudotus* toimi mielestäni sekä saamani palautteen mukaan symbolisessa tarkoituksessa näyttelylle, ja oli tietysti myös ainut teoksista, joka kunnioitti perinteistä kuvanveistoa. Teos myytiin näyttelystä avajaispäivänä yksityiseen kokoelmaan.

7. Pohdintaa opinnäytteestä kokonaisuutena

Kuten olen kuvaillut alkuluvuissa, Kuvan kevät -teoksen synnyn kanssa minulla oli siis loppujen lopuksi hyvin kiireellinen taiteellinen prosessi. Sitä rajoitti siinä hetkessä ennalta säädetty aihe teosnimen ja -kuvan muodoissa, mutta ne olivat toisaalta hyvä asia, koska ne pitivät teoksen kuitenkin aiheessa, jonka koin olevan koko Kuvataideakatemiaan opiskeluaikani teema: oman mielen tutkiminen. Näin jälkempäin täytyy todeta, että opiskeluaikana olenkin ollut itseni kanssa aikalailla kadoksissa. Siihen vaikuttavat myös fyysiset välilevyongelmani, koska sairastaminen johti esimerkiksi siihen, että kaikki totuttu, vaikkapa harrastusten osalta, meni uusiksi. Se vaikutti mielialaani suuresti. Masennuskaudet ovat johtaneet omaan mieleen ja alitajunnallisiin asioihin keskittymiseen niin taiteessa kuin myös myöhemmin ammattiauttajan avustuksella.

Kaikki tämä johti siihen, että ymmärsin että en halua harjoittaa exhibitionismia taiteen keinoin, vaan että olen enemmän kiinnostunut taiteen avulla luoduista tilanteista, jotka aiheuttavat katsojissa jonkin toiminnan, joka taas kumpuaa heidän omasta mielikuvituksestaan (kuten esimerkiksi tanssin tai kuvitteellisen pallon pitämistä käsissä). Sen, mikä näihin toimintoihin rohkaisee, voidaan olettaa tulevan muistikuvista, joita tilanne laukaisee. Muuttuva valo ja väri voivat viedä mielen vaikka yökerhon tanssilattialle, ja alitajunnallisesti johtaa tunteeseen haluta tanssia, vaikka musiikki ei olisikaan osa sen hetkistä kokemusta. Pyöreä muoto voi tuoda mielikuvan pallosta, jota lapsena on opetellut ottamaan kiinni käsillään. Nämä ja oma prosessini Kuvan kevät -teoksen kanssa voidaan mielestäni tulkita fenomenologisina tapahtumina, jolloin tietoisuus niihin kumpuaa muistikuvista ja kokemuksista, joita omaamme eletystä elämästämme tai siitä hetkestä. Näin ne voivat saada meidät toimimaan tai tuntemaan sen hetkisessä tilanteessa jollain tietyllä tapaa.

Prosessissani Kuvataideakatemiassa opiskeluni aikana koin "valaistumista". Tein teoksen, joka viittaa siihen. Galleriavieras, jonka mieleen tulee halu tanssia kokiessaan teostani, on mielestäni jollain tapaa samalla viivalla. Se on mielestäni havaintokyvyltä toimintaa. Toisaalta Noë kirjoittaa:

"(...) it is clear that the task of phenomenology, and of experiential art, ought to be not so much to depict or represent or describe experience, but rather to catch experience in the act of making the world available. Experience is a kind of activity, an activity that acquires content, as we have seen, thanks to the perceiver's application of a kind of sensorimotor knowledge. The aim of experiential art and phenomenology ought to be, or could be (or maybe simply "is") to draw our attention to an activity that, by dint of the fact that we can perceive, we are very good at." (Noë 2004, 176-177).

Mielessäni Kuvan kevät -teos oli kuitenkin minulle enemmän jollain tapaa kokemuksen kuvailua, niin sen alkuperäisen idean mukaan kuin sen, minkä lopulta teokseksi toteutin. Toisaalta en osaa sanoa minkälaisen kokemuksen teos tuottaa muille kuin minulle. Se tietysti osoittaa selkeän eron Kuvan kevät -teoksen ja yksityisnäyttelyn valoteosten välillä. Näin myös muutenkin tekemässäni taiteessa opiskelun aikana. Mutta voidaanko suuntauksia tarkastella fenomenologisesta näkökulmasta? Siinä missä yleensä, jos puhutaan taiteellisesta havaintokyvystä – koskien kuitenkin ehkä enemmän kuvallista ilmaisua tai maalaustaidetta –, puhutaan niistä "havaintokyvyn objekteina" ja tarkastellaan miten havainnollinen prosessi (tai suorasti se, mitä taiteilija näkee) on suhteessa siihen, mitä hän tekee tai maalaa. Noë tuo esiin toisenlaisen näkökulman taiteeseen ja kuvallisuuteen sekä kokemukseen ja havaintoon sanoen:

"I would like to suggest a rather different point of contact between art and pictoriality, on the one hand, and perceptual experience, on the other. It is not pictures "as" objects of perception, that can teach us about perceiving; rather, it is "making

pictures” - that is, the skillful construction of pictures - that can illuminate experience, or rather the making or enacting of experience. Picture making, like experience itself, is an activity. It is at once an activity of careful “looking” to the world, and an activity of reflection on “what you see” and “what you have to do to see”. (...) Picture making takes up the phenomenological stance on the world. For this reason, it is to the activity of picture making that phenomenology can turn for instruction about how to do phenomenology.” (Noë 2004, 178-179).

Mielestäni se, että tehdään taidetta, on tässä keskiössä sekä se, että otetaan osaa siten että taide muuttuu, ei ehkä muuta taidetta itseään, vaan rakentaa havainnon kautta erilaisen kokemuksen taiteesta katsojalle itselleen. Siinä missä yksityisnäyttelyni valoteokset sijoittuvat geometrisen abstraktion tyyliisuuntaan ja kokemuksellisen ja/tai osallistavan taiteen alueelle sekä käsittelen niitä havaintokyvylisistä näkökulmista, voidaan mielestäni näyttelyn aivoihin viittaavaa *Vapaapudotus*-teosta sekä *Kuvan Kevät* -teosta käsitellä näkökulmasta, jossa *“Perception”* ymmärretään havaintokyvyn sijaan tiedostamiseksi tai tietoisuudeksi. Ne ovat mielestäni kuvaelmia tietoisuudesta. Niiden tekeminen sekä totuttaminen on ollut minulle se näkemys, mikä minulle on tullut niihin liittyvistä kokemuksista. Tässä olen avannut *Kuvan kevät* -teoksen prosessia parhaani mukaan. Se oli henkilökohtaisella tasolla täysin tietoisuuteen ja asioiden käsittämiseen perustuva, vaikka on kuitenkin epäolennaista, olenko nyt sitten henkisesti tasolla valaistunut ja onko kolmas silmäni avautunut. Asiaa voidaan tarkastella siitä näkökulmasta, että olen ainakin *Kuvataideakatemia*n aikana valaistunut tekemäni taiteen suhteen, ainakin hetkellisesti.

Kiinnostukseni geometriseen abstraktioon on varmasti lähtöisin siitä, että olen kasvanut lapsuuteni sen ympäröimänä. Vanhempani ovat myös omassa taiteessaan liikeykselle sen piirissä, joten voitaisiin kai sanoa, että ehkäpä kiinnostukseni on tullut niin sanotusti äidinmaidosta. Lapsuuden kodin seiniä ovat kaunistaneet lukuisat Lauri Laineen varhaiset teokset, joita isäni sai tehtyään valokuvadokumentaatioita hänen teoksistaan 90-luvun taitteessa, heidän ollessa ystäviä. Äitini taiteellisia esikuvia ovat olleet Mark Rothko, Joseph Albers, William Turner ja Kazimir Malevitš, joka on ollut myös esikuvana isälleni. Tämä lapsuus, ja tietysti kaikki mitä olen elämäni aikana kokenut, rakentaa oman henkilökohtaisen maailmankuvani ja on johtanut siihen, miksi teen mitä teen.

Se, miksi kirjoitan tästä nyt, johtuu siitä, että hiljan, 31. lokakuuta 2022 julkaistun tutkimuksen perusteella mielikuvitus syntyy hippokampuksessa. Hippokampuksen on tiedetty olevan aivojen osa, joka käsittelee kokemusta niin menneisyydessä, silloisessa hetkessä ja tulevaisuudessa:

“This work has generally been interpreted under standard views that the hippocampus implements cognitive abilities primarily related to actual experience, whether in the past (e.g. recollection, consolidation), present (e.g. spatial mapping)

or future (e.g. planning). However, relatively recent findings in rodents identify robust patterns of hippocampal firing corresponding to a variety of alternatives to actual experience, in many cases without overt reference to the past, present or future. Given these findings, and others on hippocampal contributions to human imagination, we suggest that a fundamental function of the hippocampus is to generate a wealth of hypothetical experiences and thoughts.” (Comrie, Alison E.; Loren M. Frank & Kenneth Kay, 2022).

Silloin, kun tein näitä opinnäytteen teoksia, ei tällaista tietoa ollut vielä saatavilla. Jos olisi, olisi prosessi ainakin Kuvan kevät -teoksen suhteen voinut ollut hyvin erilainen, eikä voitaisi pitää yhtään varmana sitä, että olisimme tässä nyt. Mutta on mielenkiintoista nähdä, että olen ollut silti mielestäni oikeilla jäljillä. Ehkä tämä matka olikin “Matka hippokampuun uumeniin”.

8. Tulevaisuus

Käyttämäni diaprojektoritekniikka on tullut taiteessani keskiöön. En ole ainakaan tietoinen siitä, että kukaan muu käyttäisi samanlaista tekniikkaa, joten koen olevan hyviä syitä tutkia sen mahdollisuuksia enemmän. Tekniikka myös vie työskentelyäni takaisin valokuvaukseen, osaltaan siksi, että se on hyvä tapa dokumentoida tuotoksia, mutta myös siksi että se tuottaa taidetta, joka on niin sanotusti kuluttajaystävällisempää. Voin tuottaa valokuvatauluja, joita voi ripustaa seinille ja näin niitä on helpompi myydä sekä mahdollistaa elinkeinon harjoittaminen taiteella. Tämä ei tietystikään poislue uusien diaprojektorivaloinstallaatioiden tuottamista, vaan tuo enemmän ymmärrystä niiden tutkimisen. Valoinstallaatioiden kehittäminen on muuten paljon tilaa tarvitsevaa työtä, ja nyt kun ei ole enää koulun tarjoamia tiloja käytössä, on tekniikan kanssa hyvä mennä niin sanotusti mikrotasolle ainakin alkuun. Tämä on täysin kustannuskysymys, koska minulla ei ole yksinkertaisesti taloudellisia edellytyksiä tuottaa tai testata sellaisia ajatuksia, joihin tarvitaan isompia tiloja. Kuitenkin tekniikkaan keskittyminen avaa ymmärrystä ja pystyy tuottamaan mielenkiintoista tilallisuuteen tukeutuvaa taidetta, jossa käytän valoa kolmiulotteisten illuusoiden luomiseen. Minua edelleen kiinnostaa vahvasti kokemuksellisuus taiteessa ja uskon, että nyt valitsemani linja vahvistaa mahdollisuuksiani saada työskentelyapurahoja, joiden avulla voin tuottaa taidetta tulevaisuudessa.

9. Tunnustukset

Omistan tämän tekstin isälleni Teppo Johanssonille, joka on viimeisen parin vuoden aikana kärsinyt nopeasta hippokampuksen rappeutumasta sairastuttuaan Alzheimerin tautiin.

10. Lähteet ja viitteet

Comrie, Alison E.; Loren M. Frank & Kenneth Kay. 2022. Imagination as a fundamental function of the hippocampus. *The Royal Society*.

<https://doi.org/10.1098/rstb.2021.0336> Viitattu 29.9.2024

Descartes, René. *Wikipedia*. 2024.

https://fi.wikipedia.org/wiki/Ren%C3%A9_Descartes Viitattu 1.10.2024

Johannes 1:14. Uusitamentti, *Raamattu*.

<https://www.raamattu.fi/raamattu/KR92/JHN.1> Viitattu 1.10.2024

Klein, Yves. *Wikipedia*. 2024. https://en.m.wikipedia.org/wiki/Yves_Klein Viitattu 1.10.2024

Lokhorst, Gert-Jan. 2013. Descartes and the Pineal Gland: 2.1 The Treatise of Man. *Stanford Encyclopedia of Philosophy*. <https://plato.stanford.edu/entries/pineal-gland/> Viitattu 6.9.2024

Noë, Alva 2004. *Action in perception*. Lontoo, Englanti: The MIT Press Massachusetts Institute of Technology.

Rationalismi. *Wikipedia* 2024. [https://fi.wikipedia.org/wiki/Rationalismi_\(tietoteoria\)](https://fi.wikipedia.org/wiki/Rationalismi_(tietoteoria)) Viitattu 1.10.2024

Suomen Evankelis-luterilainen kirkko 2024. <https://evl.fi/sanasto/selitysI.htm> Viitattu 1.10.2024

Totuudentalo. Etusivu. 2024. <https://houseoftruth.education/fi> Viitattu 18.9.2024

Totuudentalo. Totuuden talon verkkokirja - kaiken ja ei minkään teoria, täydellinen sielu ja evoluutio, Kaikkinäkevän silmän aukeaminen. 2016.

<https://houseoftruth.education/fi/opetus/kaiken-ja-ei-minkaan-teoria/231-kaikkinakevan-silman-aukeaminen> Viitattu 18.9.2024

Totuudentalo. Totuudentalon kampus. Tulikaste (tunnit 6-9). 2015.

<https://houseoftruth.education/fi/opetus/totuuden-tien-kasteet/118-tulikaste-tunnit-6-9> Viitattu 18.9.2024

11. Kuvat

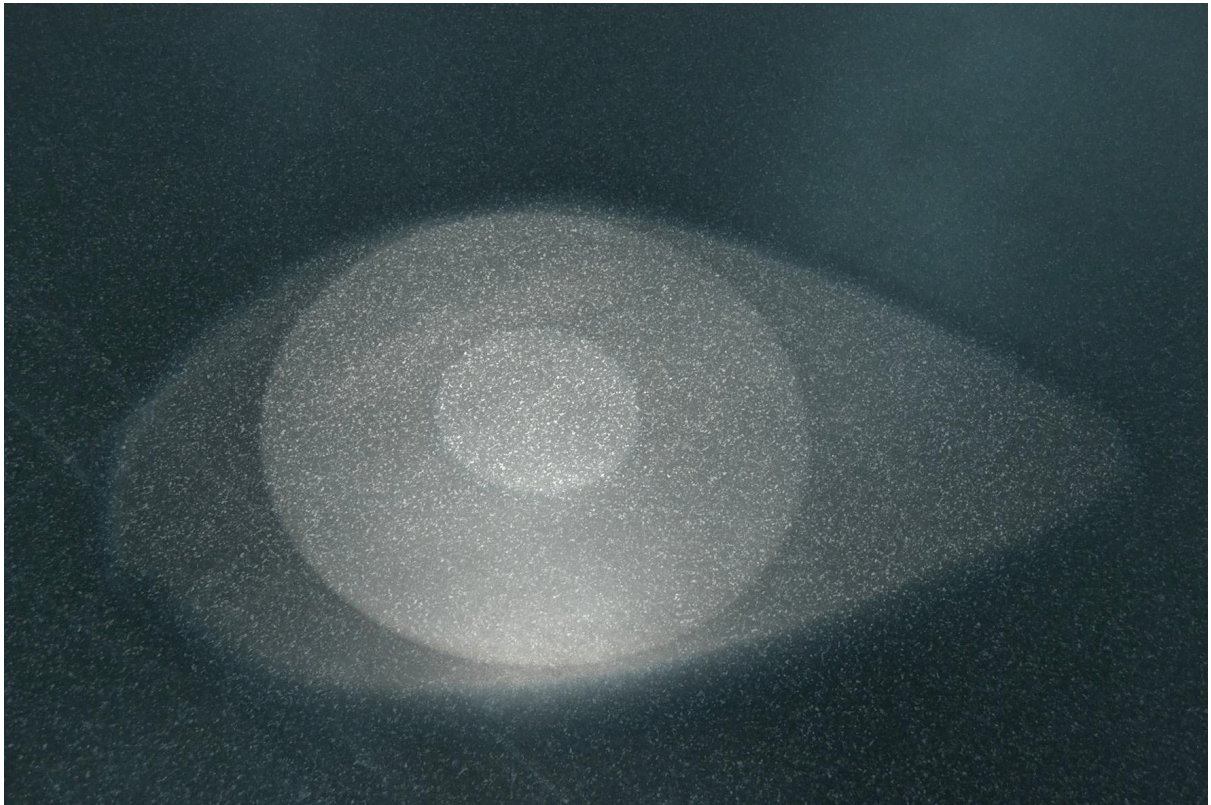
Incarnation of Imagination.

Kuva: Sampo Johansson

Kuva: Sampo Johansson

Kuva: Sampo Johansson

Vapaapudotus

Kuva: Sampo Johansson

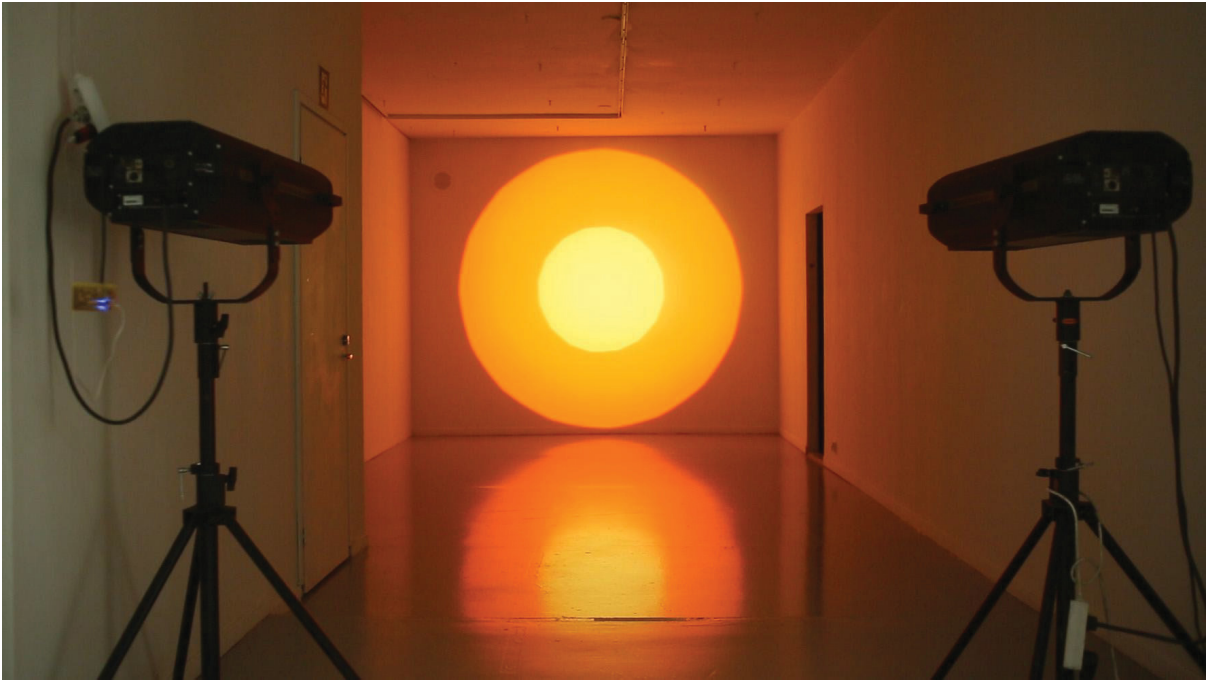

Kuva: Sampo Johansson

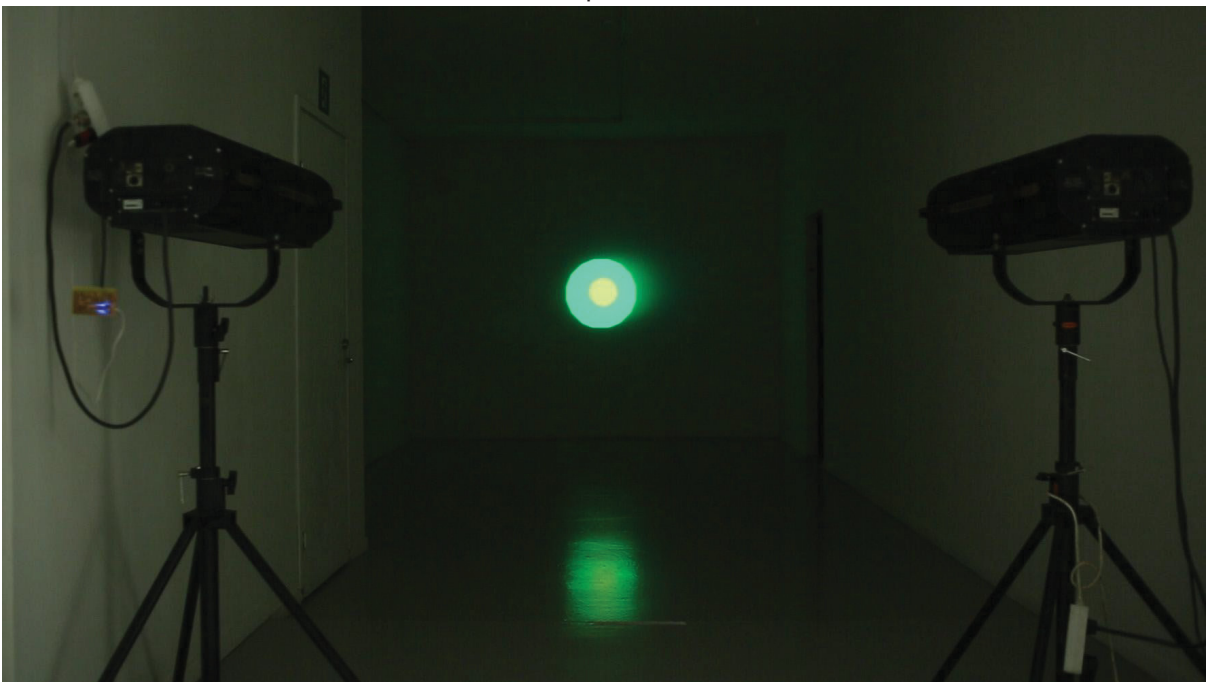

Kuva: Sampo Johansson

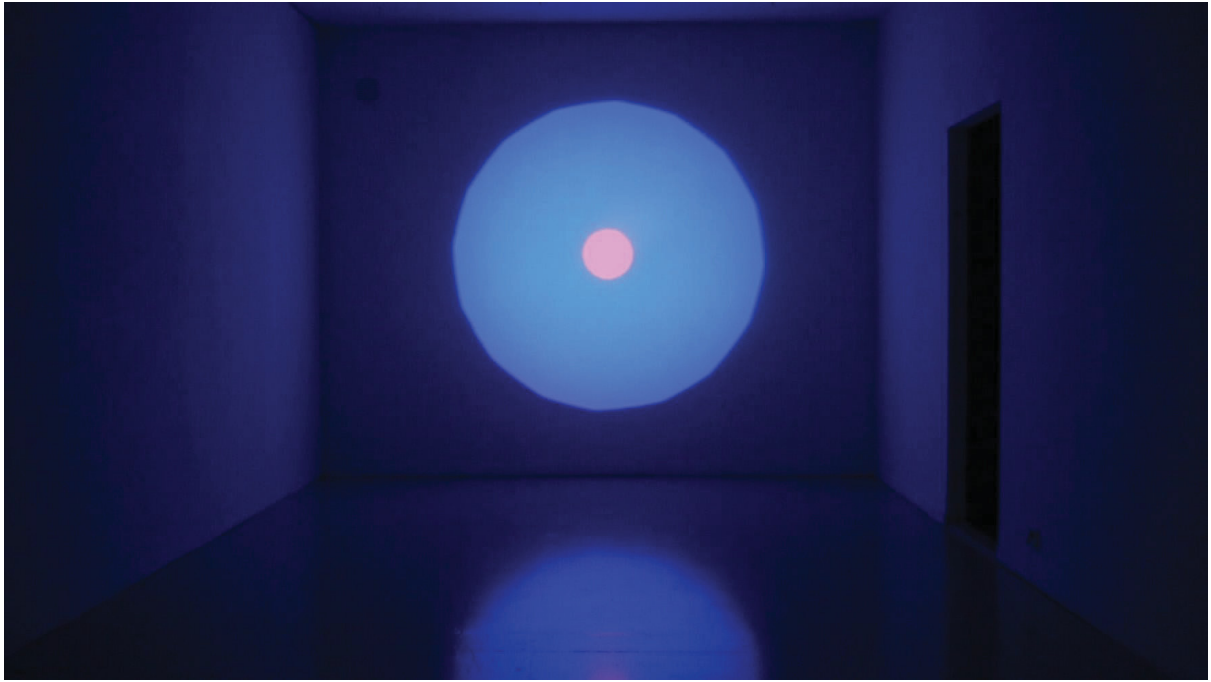
Sun of Diversity

Kuva: Sampo Johansson

Kuva: Sampo Johansson

Kuva: Sampo Johansson

Taiteilija itse demonstroi erään katsojan toimintaa. Kuva: Sampo Johansson

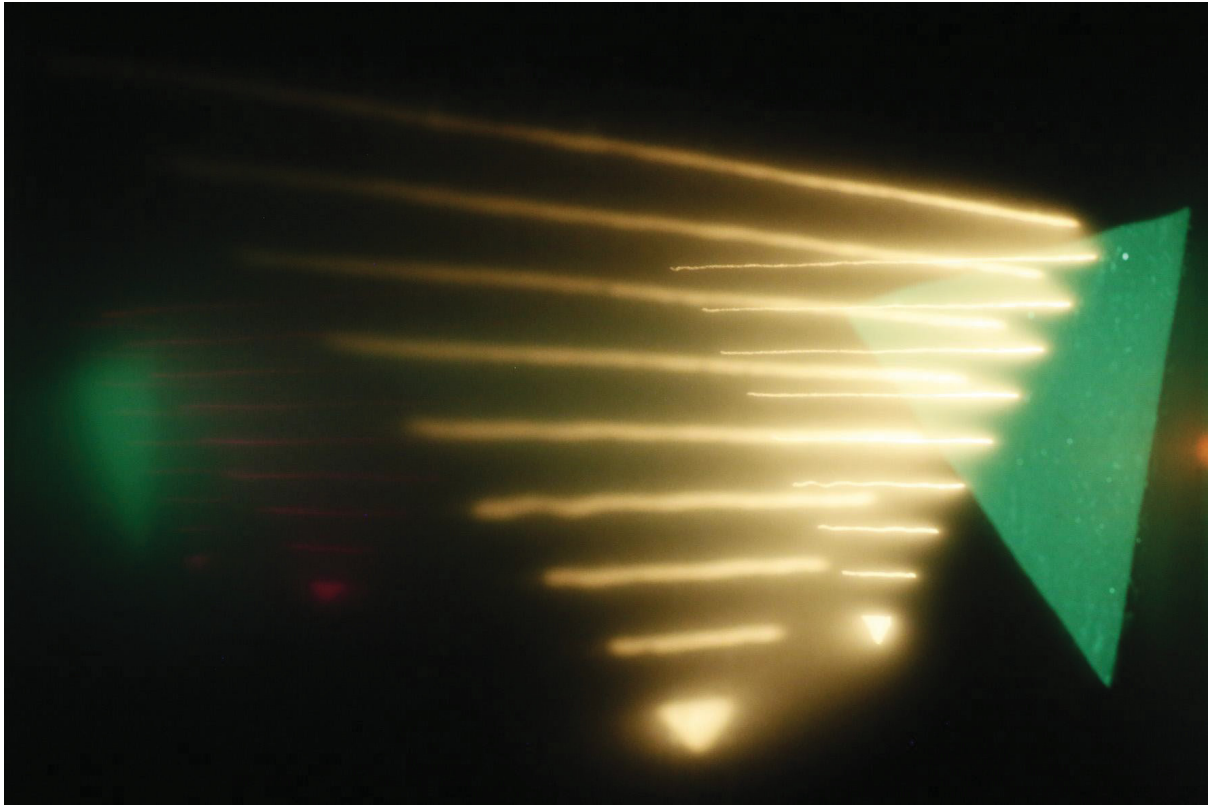

Kuva: Sampo Johansson

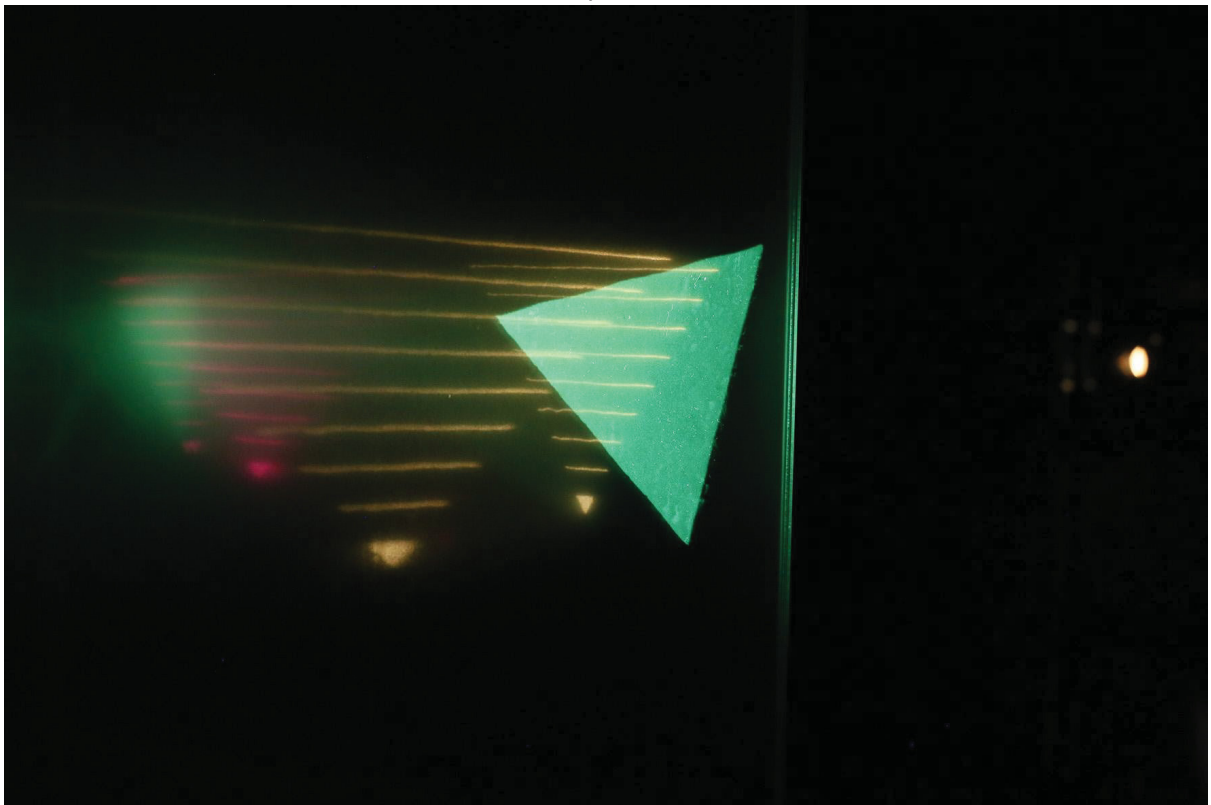
Triangle Dimension Study

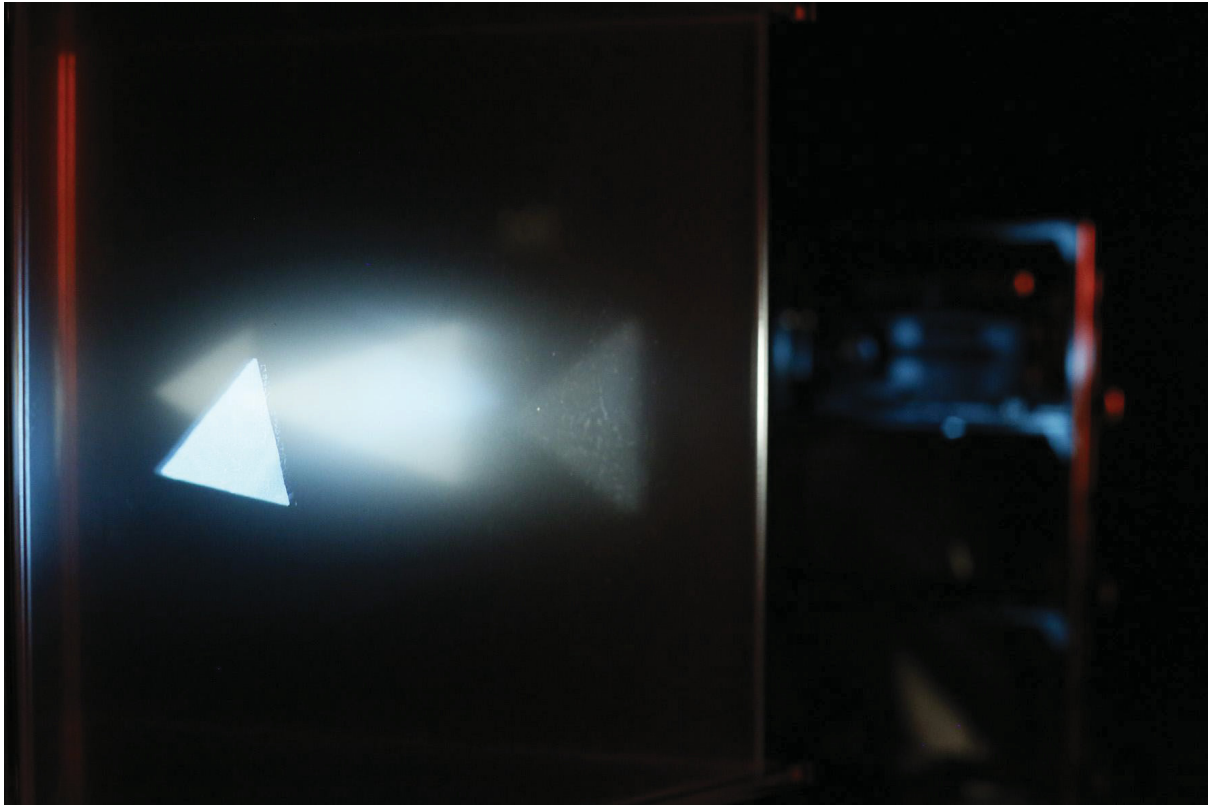
Kuva: Sampo Johansson

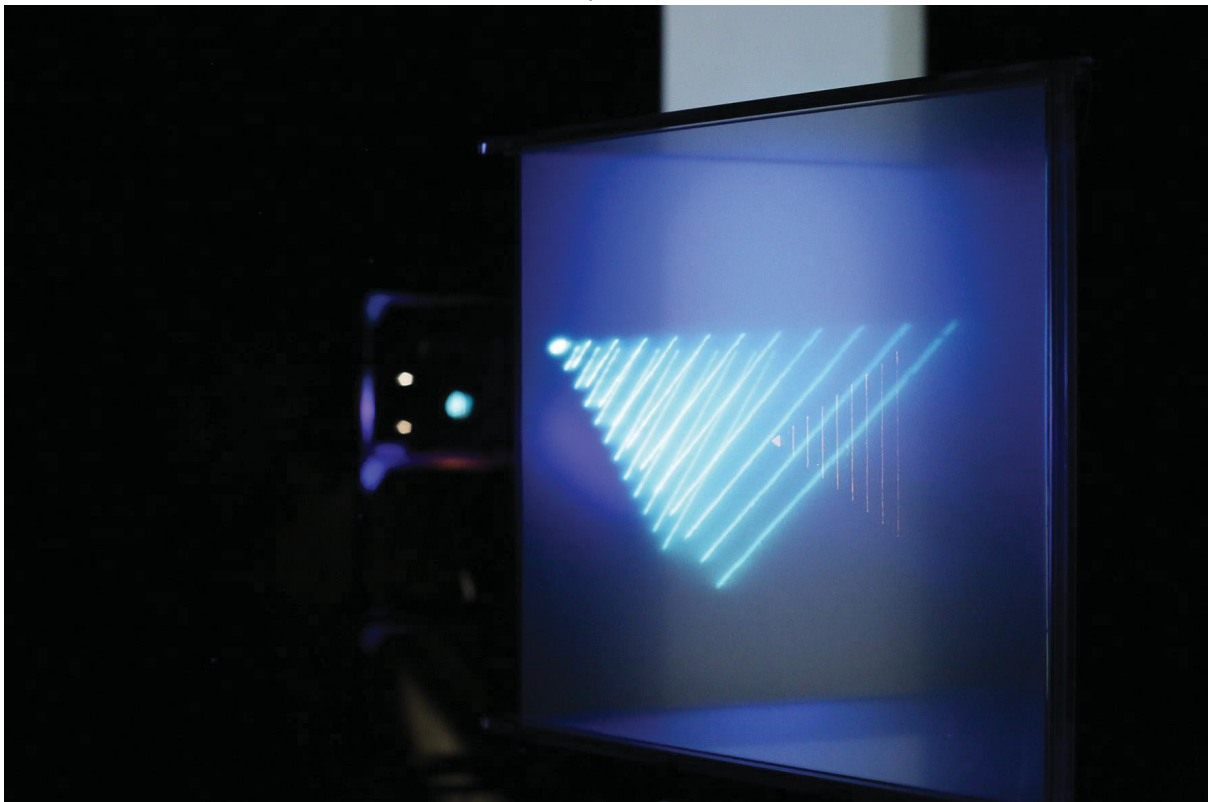
Kuva: Sampo Johansson

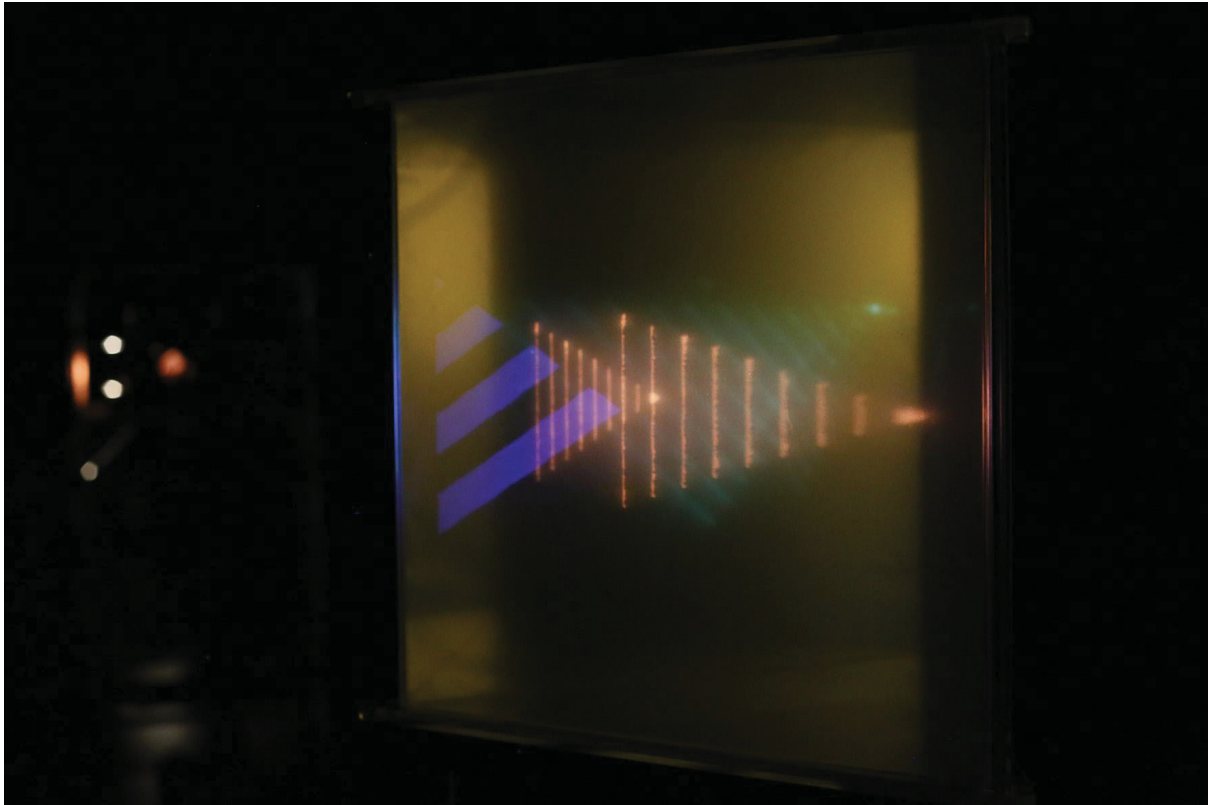
Kuva: Sampo Johansson

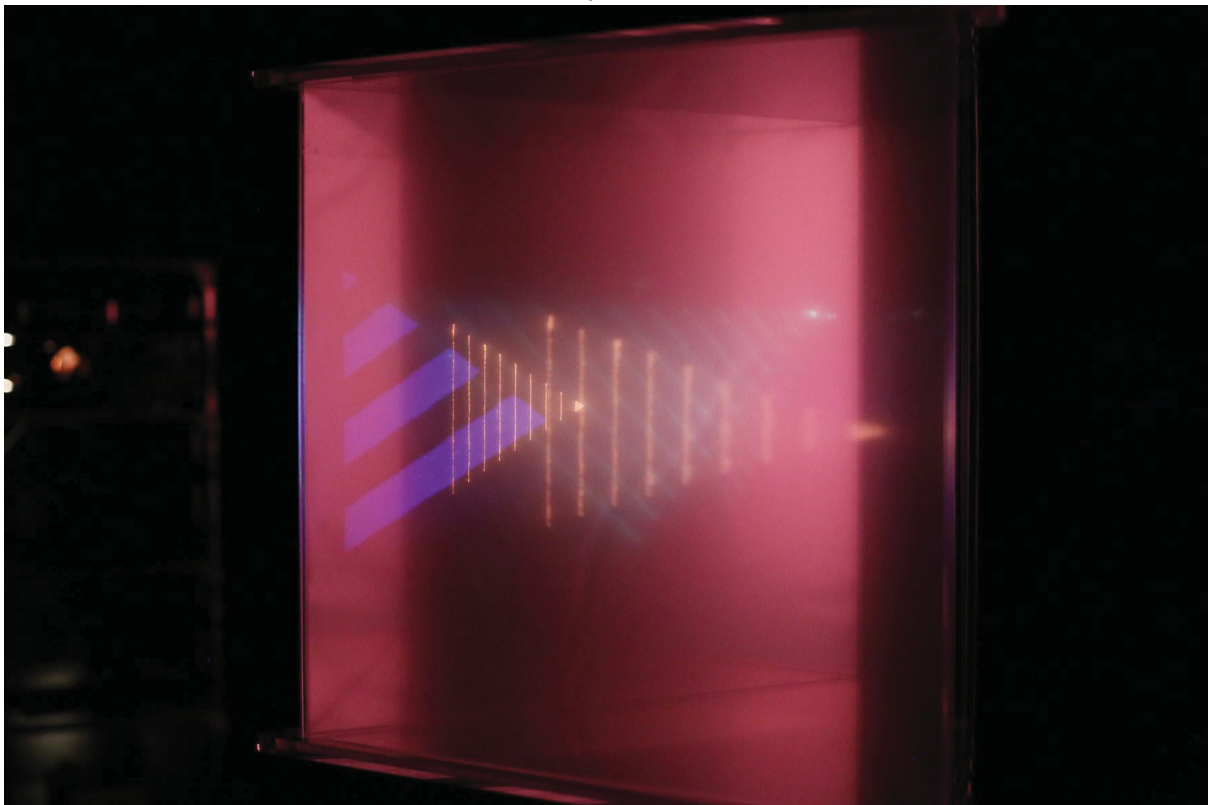
Kuva: Sampo Johansson

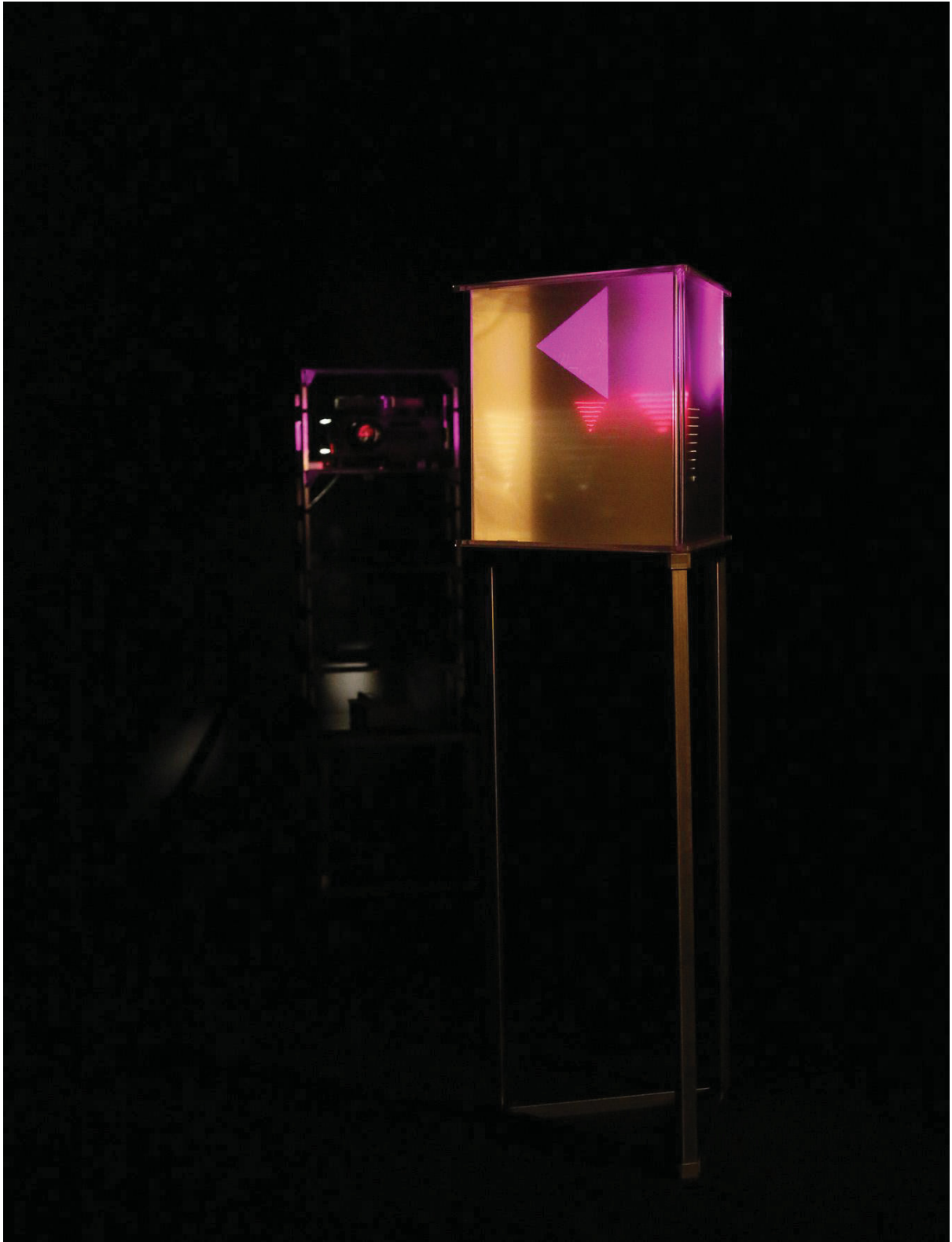
Kuva: Sampo Johansson

Kuva: Sampo Johansson

Kuva: Sampo Johansson

Kuva: Sampo Johansson